

har ej upptagits i departementsförslaget. I övrigt har jag beaktat de formella jämkningar, som de sakkunniga förordat.

Övriga lagförslag

Dessa lagförslag äger samband med de nya reglerna om registrering av sparbanks firma. Härjämte har vissa tillägg gjorts som ej har sammanhang med sagda regler. Så har till en början de kompletteringar vidtagits som föranledes av att enligt propositionsförslaget till ny banklag registreringen av uppgifter beträffande affärsbankerna icke längre skall verkställas i aktiebolagsregistret utan i ett särskilt bankregister. Vid utarbetande av förslagen till ändringar i 200 § aktiebolagslagen och 102 § lagen om ekonomiska föreningar har vidare iakttagits de ändringar i sagda lagrum, vilka föreslagits i den förut denna dag anmälda propositionen med förslag till lag om rätt för utländsk juridisk person att driva näring här i riket, m. m. Slutligen har till de i 6 § lagen angående handelsregister, firma och prokura samt 200 § aktiebolagslagen intagna förteckningarna över olika register fogats försäkringsregistret — en komplettering av lagtexterna i detta hänseende genomfördes icke vid tillkomsten av 1948 års lagstiftning om försäkringsrörelse.

Blir förslaget om införande av sparbanksregister antaget, föranledes härav viss komplettering av de i 170 § första stycket i propositionsförslaget till ny banklag intagna bestämmelserna.

Såsom förut nämnts har de sakkunnigas förslag till viss ändring i rege- ringsrättslagen icke upptagits till behandling i förevarande sammanhang.

IX. Departementschefens hemställan

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats härvid fogade förslag till

- 1) lag om sparbanker;
- 2) lag angående införande av nya lagen om sparbanker;
- 3) lag angående ändring i lagen den 18 september 1903 (nr 101 s. 61) angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs;
- 4) lag angående ändring i lagen den 15 juni 1934 (nr 300) om sparbankernas säkerhetskassa;
- 5) lag om ändrad lydelse av 6 § lagen den 13 juli 1887 (nr 42 s. 1) angående handelsregister, firma och prokura;
- 6) lag angående ändrad lydelse av 200 § lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag;
- 7) lag angående ändrad lydelse av 312 § lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse; samt

8) lag angående ändrad lydelse av 102 § lagen den 1 juni 1951 (nr 308) om ekonomiska föreningar.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över nämnda författningsförslag¹ måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sven Rydén

¹ Författningsförslagen, vilka — bortsett från vissa redaktionella ändringar — äro likalydande med de vid propositionen fogade, har här utslutits.

Bihang A

1948 års sparbankssakkunnigas förslag

till

1. Lag om sparbanker

Härigenom förordnas som följer:

Inledande bestämmelser

1 §.

Med sparbank förstås i denna lag penninginrättning, som utan rätt för dess stiftare eller andra att njuta del i den vinst, som kan uppkomma å rörelsen, har till ändamål att befordra sparsamhet genom att i enlighet med de bestämmelser, som i denna lag meddelas, bedriva in- och utlåning av penningar och i samband därmed stående verksamhet.

2 §.

Ej må annan penninginrättning än sådan, som i 1 § sägs, samt postsparbanken i sin firma eller eljest vid beteckning av verksamheten använda ordet sparbank, ej heller som beteckning å inlåningsräkning begagna ordet sparbanksräkning.

3 §.

Sparbankerna skola, på sätt i denna lag sägs, stå under offentlig tillsyn av tillsynsmyndighet.

Hos registreringsmyndighet skall föras sparbanksregister för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag skola anmälas för registrering.

Om sparbanks bildande

4 §.

Stiftare av sparbank skola vara här i riket bosatta svenska medborgare och till antalet minst tjugu.

Stiftarna skola upprätta reglemente för sparbanken, vilket skall angiva:

1. sparbankens firma;
2. verksamhetsområdet;
3. den ort, där styrelsen skall hava sitt säte;
4. grundfondens belopp samt huruvida grundfonden eller del därav skall med eller utan ränta återbäras;
5. huvudmännens antal, närmare föreskrifter angående förfarandet vid val av huvudmän, tid för vilken huvudmännen skola väljas samt huvudmännens befogenheter;
6. ort för huvudmännens årssammanträde, de ärenden som skola förekomma till behandling å sådant sammanträde samt det sätt på vilket kallelse till sammanträde med huvudmännen skall ske;
7. antalet styrelseledamöter och suppleanter för dem, tid för vilken de

skola väljas, huru ordförande i styrelse skall utses samt styrelsens åligganden;

8. antalet revisorer samt tid för vilken de skola väljas;

9. huruvida styrelsen, enligt vad därom stadgas i denna lag, må inrätta avdelningskontor eller sparställe ävensom avdelningskontorsstyrelsens befogenheter;

10. det belopp, varutöver en och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning icke må ökas annorledes än genom upplupen räntas läggande till kapitalet;

11. uppsägningstid för återbetalning av medel, insatta å sparbanksräkning;

12. huruvida sparbanken må driva annan verksamhet än in- och utlåning av penningar eller verksamhet som omförmäles i 34—36 §§, såvitt angår mottagande av värdehandlingar till förvaring och förvaltning efter tillståndsprövning som stadgas i denna lag, samt vari dylik annan verksamhet skall bestå; samt

13. sättet för förvaring och inventering av kassa och värdehandlingar.

För teckning av bidrag till grundfonden skall teckningslista framläggas av stiftarna. Bidragsteckning, som ej sker å teckningslista, är icke bindande. Å teckningslistan skall angivas, huruvida fonden eller del därav skall jämligt förbehåll i reglementet med eller utan ränta återbäras, samt, där ränta skall utgå, den räntefot, högst sex procent om året, efter vilken räntan skall beräknas.

5 §.

Sparbanks firma skall innehålla ordet sparbank. För utmärkande av rörelsens beskaffenhet må ej annan beteckning än sparbank användas.

Ny firma skall tydligt skilja sig från annan, förut i laga ordning registrerad, ännu bestående sparbanks firma.

6 §.

Stiftarna skola söka stadfästelse å reglementet hos tillsynsmyndigheten.

Vid ansökningen, som skall vara underskriven av samtliga stiftare, skall fogas försäkran av stiftarna att det belopp, vartill grundfonden skall uppgå enligt reglementet, blivit tecknat.

7 §.

Stadfästelse må ej meddelas, där ej sparbanken prövas vara nyttig för det allmänna samt reglementet finnes överensstämmande med denna lag ävensom med lag och författningar i övrigt. Stadfästelse skall likaså vägras, där reglementsbestämmelse utan att strida mot lag eller annan författning framstår som uppenbart olämplig.

8 §.

Grundfonden skall vid stiftandet sättas till minst tjugufemtusen kronor; dock att, där verksamhetsområdet är ringa eller andra särskilda omständigheter föranleda därtill, tillsynsmyndigheten må medgiva, att grundfonden bestämmes till lägre belopp, ej understigande tiotusen kronor.

Grundfonden må ej inbetalas annorledes än i penningar.

9 §.

Sedan huvudmän, styrelse och revisorer utsetts samt det belopp, vartill grundfonden enligt reglementet skall uppgå, inbetalts, må sparbank registreras enligt föreskrifterna i denna lag.

Innan sparbank registrerats, kan den ej förvärva rättigheter eller iklåda sig skyldigheter, ej heller söka, kära eller svara inför domstol eller annan myndighet.

Handla huvudmän, styrelseledamöter eller andra å sparbanks vägnar, innan den blivit registrerad, svara de som deltagit i åtgärden eller beslut därom för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

10 §.

Ansökan om sparbanks registrering skall göras av dess styrelse.

Ansökningen skall beträffande styrelseledamot och styrelsesuppleant innehålla uppgift om fullständiga namnet ävensom hemvist, så ock förklaring att dessa personer äro svenska medborgare och ej äro omyndiga.

I ansökningen skall uppgivas av vilka och huru sparbankens firma skall tecknas, där den ej tecknas av allenast styrelsen på grund av denna lag. Skall firman tecknas av annan person än som avses i andra stycket, gäller vad där är stadgat även i fråga om sådan firmatecknare.

Sparbankens postadress skall jämväl angivas i ansökningen.

Vid ansökningen skola fogas:

1. reglementet med bevis om stadfästelsen, i två styrkta avskrifter;
2. styrkta avskrifter av de protokoll, som bestyrka vilka som utsetts till styrelseledamöter och styrelsesuppleanter; samt
3. en av samtliga styrelseledamöter undertecknad försäkran, att det belopp, var till grundfonden enligt reglementet skall uppgå, blivit behörigen inbetalt.

Har å ansökningen varje styrelseledamot och styrelsesuppleant eller annan, som är bemyndigad att teckna sparbankens firma, ej egenhändigt skrivit sin av vittnen styrkta namnteckning, skall vid ansökningen fogas en särskild bilaga, därå namnteckningen finnes och blivit styrkt av vittnen.

Om huvudmän

11 §.

I sparbank skola såsom representanter för insättarna finnas huvudmän för övervakning av sparbankens förvaltning och med de uppgifter i övrigt, som angivas i denna lag.

Huvudmännen skola vara minst tjuguen och högst fyrtioåtta, dock att tillsynsmyndigheten må på särskilda skäl medgiva att antalet sättes högre än fyrtioåtta.

12 §.

Huvudman skall vara myndig samt bosatt inom sparbankens verksamhetsområde.

Huvudman må ej den vara som är

1. tjänsteman i sparbanken, där ej sådant är uttryckligen medgivet i reglementet,
2. huvudman, styrelseledamot eller tjänsteman i annan sparbank,
3. tjänsteman i bankaktiebolag, hypoteksförening eller kassa för jordbrukskredit,
4. styrelseledamot eller innehavare av revisionsuppdrag i annat bankaktiebolag än Sparbankernas Bankaktiebolag, i hypoteksförening eller i kassa för jordbrukskredit.

Utan hinder av vad sålunda stadgas må likväl, där reglementet så medger, högst en fjärdedel av antalet huvudmän hava styrelse- eller revisions-

uppdrag som sägs under 4. här ovan, dock att av styrelseledamöterna och innehavarna av revisionsuppdrag i varje bankaktiebolag, varje hypoteksförening eller varje kassa för jordbrukskredit allenast en må vara huvudman i sparbanken.

13 §.

Av antalet huvudmän skola två tredjedelar väljas av insättarna och en tredjedel av fullmäktige i de städer, köpingar och landskommuner, som ingå i sparbankens verksamhetsområde, eller, såvitt angår kommuner inom landstingsområde, av landstinget.

14 §.

De huvudmannaval, som ankomma på insättarna, förrättas av en valkorporation om minst femtio och högst etthundrafemtio ledamöter, vilka utses bland insättarna genom lottning. Behörig att ingå i valkorporationen är fysisk person, som är myndig och vid utgången av kalenderåret närmast före huvudmannavalet haft ett tillgodohavande i sparbanken av minst etthundra kronor.

Vid valen skall proportionell valmetod tillämpas. Ledamot av valkorporationen äger ej utöva sin rösträtt genom ombud.

Valkorporation skall utses för viss tid, högst fem år. Om ledamöter av valkorporation avlida, innan den tid, för vilken de blivit utsedda, gått till ända, eller hinder för dem att vara ledamöter uppkomma på grund av behörighetsvillkoren i första stycket, skall, där antalet ledamöter till följd härav nedgår under nittio procent av det för valkorporationen föreskrivna, antalet uppbibras till föreskriven storlek genom förnyat lottningsförfarande.

Tillsättandet av valkorporationen samt valförrättningen inom denna skall ledas av en valnämnd om tre ledamöter, vilka utses av huvudmännen eller, såvitt angår nybildad sparbank, av stiftarna. I första stycket omförmälda lottning ävensom röstsammanräkningen vid valförrättningen inom valkorporationen skall verkställas i närvaro av notarius publicus eller landsfiskal.

15 §.

Stadsfullmäktiges, kommunalfullmäktiges och landstings val av huvudmän skola förrättas enligt bestämmelserna i lagen om proportionellt valsätt vid val inom landsting, å kommunalstämma m. m.

Förrättas valen av två eller flera organ, skall antalet mandat fördelas dem emellan efter invånarantalet i de kommuner, organen företräda vid valen.

16 §.

Huvudman skall utses för viss tid, högst fem år. Därest huvudman avgår eller avlider, innan den tid, för vilken han blivit utsedd, gått till ända, eller hinder för honom att vara huvudman uppkommer enligt 12 §, må med nyval anstå till dess mandatet nästa gång skall besättas genom ordinarie val. Begagnas icke möjligheten till anstånd, skall kompletteringsvalet avse återstående mandattid.

17 §.

De ärenden, vilka jämlikt denna lag eller reglementet tillhöra huvudmännens prövning, handläggas å sammanträde enligt vad därom är särskilt stadgat.

18 §.

Huvudman må icke i denna sin egenskap åtnjuta arvode.

Om fonder och förlagslån samt om användning av vinsten

19 §.

I den mån det finnes påkallat för upprätthållande av sparbanks verksamhet, må huvudmännen besluta om bildande av garantifond genom bidrag av huvudmän eller andra eller om upptagande av förlagslån.

För att vara bindande skall teckning av bidrag till garantifond ske å teckningslista. Å denna skall angivas huruvida ränta skall utgå å fonden och i så fall den räntefot, högst sex procent om året, efter vilken räntan skall beräknas. Vidare skola å teckningslistan sparbankens senaste balansräkning och revisorernas yttrande däröver vara avskrivna. Teckning av förlagsbevis skall för att vara bindande ske å handling enligt formulär, som godkännes av tillsynsmyndigheten.

Garantifond må återbetalas, i den mån sparbankens återstående fonder, inbegripet förlagskapital enligt vad därom stadgas i 29 §, äro tillräckliga för iakttagande av det förhållande, som jämlikt nyssnämnda paragraf skall förefinnas emellan sparbankens inlåning och dess fonder.

Förlagslån må ej vara ställt att återbetalas förrän efter tjugufem år, sparbanken dock obetaget att dessförinnan efter uppsägning återbetala lånet. Därvid skall vad i tredje stycket angivits såsom villkor för återbetalning av garantifond gälla jämväl för återbetalning av förlagslån, beträffande vilket återstoden av den ursprungligen bestämda löptiden är mer än fem år.

Beträffande återbetalning av garantifond och förlagslån skall i övrigt gälla vad i sådant hänseende blivit utfäst vid fondens bildande eller lånets upptagande.

20 §.

Sparbanks vinst skall, i den mån grundfonden eller, om garantifond bildats, denna gått förlorad, i första hand användas för att uppbringa sådan fond till det belopp, vartill den skall uppgå.

Vad som av vinsten icke tages i anspråk för det i första stycket nämnda ändamålet skall avsättas till reservfond. Dock äga huvudmännen, efter det styrelsen avgivit yttrande i ärendet, besluta, att högst fem procent av de vinstmedel, som eljest skolat avsättas till reservfonden, skola användas till sådant allmännyttigt eller välgörande ändamål, som icke på grund av gällande författning skall tillgodoses genom skattebidrag. Huvudmännen må överlåta åt styrelsen att närmare bestämma om användningen av vinstmedel, som anslagits för ändamål av nyssnämnda slag.

21 §.

Är i reglementet förbehåll gjort om återbäring av grundfond eller del därav, må sådan återbäring ej äga rum annat än i den mån reservfonden uppgår till belopp, som motsvarar tio gånger grundfonden; ej heller må återbäring ske, så länge garantifond, där sådan bildats, eller förlagskapital, där sådant upplånats, ej återbetalts eller om genom återbäringen det förhållande, som skall förefinnas emellan sparbankens inlåning och fonder, skulle rubbas.

22 §.

Utfäst ränta å garantifond eller grundfond skall icke utbetalas, om till följd därav vinsten å rörelsen skulle bliva så ringa, att den icke skulle förslå till att uppbringa grundfond eller garantifond till i 20 § första stycket angivet belopp. Ränta å garantifond eller å förlagskapital skall ej heller utbetalas, om genom utbetalningen sådan förlust skulle uppkomma å rörel-

sen att det förhållande, som jämlikt 29 § skall förefinnas mellan sparbankens inlåning och dess fonder, inbegripet förlagskapital enligt vad därom stadgas i nyssnämnda lagrum, icke skulle kunna upprätthållas. Grundfond-ränta skall ej i något fall utgå, om till följd därav förlust skulle uppkomma. Därest ränta av skäl, vilka här omförmäls, under något år icke kunnat utbetalas, må vad som brustit ej utbekommas under ett följande år.

23 §.

Har sparbank försatts i konkurs efter ansökan, som gjorts inom ett år från det beslut fattades om återbetalning av garantifond eller av förlagslån, beträffande vilket återstoden av den ursprungligen bestämda löptiden är mer än fem år, eller om återbäring av grundfond, är beslutet, såvitt det inverkar på borgenärernas rätt, utan verkan; skolande å belopp, som på grund av vad sålunda stadgas skall erläggas till konkursboet, gäldas ränta efter sex procent om året från den dag, då beloppet utbetalades av sparbanken.

24 §.

I den mån ej annat följer av innehållet i 19 och 21 §§, må fonderna ej minskas, därest så ej erfordras till täckande av förlust, som uppstått å rörelsen.

Om rörelsen

25 §.

Med de undantag, som framgå av 27 §, må sparbank ej driva annan inlåningsrörelse än å sparbanksräkning. Förlagslån är icke att anse såsom inlåning.

En och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning må icke annorledes än genom upplupen räntas läggande till kapitalet ökas utöver visst i reglementet bestämt belopp, högst sjuttiofemtusen kronor.

Ej må sparbank ikläda sig skyldighet att annorledes än viss tid, minst en månad, efter uppsägning återbetala å sparbanksräkning insatta medel; styrelsen dock obetaget att, då så prövas kunna ske utan olägenhet, medgiva utbetalning utan avvaktan på uppsägningstidens utgång.

26 §.

Insättning å sparbanksräkning skall, där reglementet ej medgiver annat, antecknas i sparbanksbok. Sparbanksboken, som skall vara försedd med ordningsnummer, må ej vara ställd till innehavaren eller eljest löpande; ej heller må sparbanken träffa förbehåll, som skulle medföra, att betalning till annan än rätt innehavare kunde återopas av sparbanken. I sparbanksboken skall intagas erinran om att överlåtelse bör till nye ägarens säkerhet anmälas hos sparbanken. Har beträffande de insatta medlens utbetalning gjorts förbehåll, skall anteckning därom ske i sparbanksboken. Denna skall därjämte återgiva de för sparbanksräkningen gällande allmänna insättningsvillkoren ävensom innehålla anvisning om att insättningsbestämmelserna i övrigt finnas intagna i denna lag och i reglementet samt att lagen och reglementet äro tillgängliga för envar i sparbankens expeditiions-lokal.

I fråga om efterlysning och dödande av förkommen sparbanksbok gäller vad därom är särskilt stadgat.

27 §.

Intill ett sammanlagt belopp, motsvarande femton procent av de enligt senaste bokslut å sparbanksräkning innestående medlen, äger sparbank mottaga inlåning å valfri räkning.

Härutöver må sparbank, för att tillgodose tillfälligt penningbehov, begagna kredit i checkräkning hos riksbanken eller inländskt bankaktiebolag eller anordnes upptaga lån.

28 §.

Sparbank må ej utfärda tryckta eller graverade, till innehavaren eller till viss man eller order ställda förbindelser eller ikläda sig ansvarighet för sådana.

Vad sålunda stadgats skall dock ej gälla av sparbanken utställda förlagsbevis lydande å minst ettusen kronor.

Sparmärken för användning vid inlåning inom skolsparrörelsen må av sparbank utfärdas allenast där anordningar vidtagits för kontroll över utelöpande märken.

29 §.

Sparbank äger mottaga inlåning med *dels* ett belopp, för vilket full täckning finnes hos sparbanken i:

- a) sparbankens kassa;
- b) vad för sparbankens räkning inestår hos riksbanken, riksgäldskontoret, postsparbanken, inländskt bankaktiebolag, centralkassa för jordbrukskredit eller å postgiro;
- c) skattkammarväxlar eller andra skuldförbindelser utfärdade av riksgäldskontoret;
- d) statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks, konungariket Sveriges stads-hypotekskassas eller andra fullgoda inhemska obligationer;
- e) fordringar på grund av lån, för vilkas fulla gäldande staten, kommun eller dylik samfällighet är ansvarig eller för vilka säkerheten utgöres av obligationer som angivits under d); eller
- f) fordringar på grund av lån, för vilka säkerheten utgöres av
inteckning inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet uti jordbruksfastighet eller sådan bostads- eller affärsfastighet, som är belägen under fastställd stadsplan eller fastställd byggnadsplan,
inteckning inom femtio procent av senast fastställda taxeringsvärdet uti annan bostads- eller affärsfastighet än som nyss sagts, eller
inteckning i tomträtt till bebyggd fastighet, såvida den eller de byggnader, som finnas uppförda därå, äro avsedda väsentligen för bostadsändamål, inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet å byggnaderna;

dels ock därutöver ett belopp av högst tolv och en halv gånger sparbankens fonder.

I intet fall må dock inlåningen med avdrag av ett belopp, motsvarande de medel som upptagits under a) och b) i första stycket ävensom, i den mån återstående löptid utgör högst ett år, skattkammarväxlar samt statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer, överstiga femtio gånger sparbankens fonder.

Med sparbanks fonder likställas, intill ett belopp motsvarande högst hälften av sparbankens reservfond, nominella värdet å sådana av sparbanken utställda förlagsbevis, för vilka betalning kan krävas tidigast efter fem år.

Sparbank, som på grund av avtal enligt 106 § skall uppbära blivande

överskott vid annan sparbanks likvidation, må vid bestämmande av inlåningens omfattning under tiden för likvidationen intill belopp och på villkor, som tillsynsmyndigheten fastställer, taga överskottet i beräkning.

30 §.

Sparbanks utlåningsrörelse skall företrädesvis avse sparbankens verksamhetsområde.

Lån må ej utlämnas mot annat fordringsbevis än skuldebrev.

Lån utan särskild säkerhet må beviljas till belopp i varje särskilt fall av högst tretusen kronor och sammanlagt motsvarande högst en femtedel av sparbankens fonder ävensom, utan sagda begränsningar, till kommun eller dylik samfällighet eller till annan sparbank.

I övrigt äger sparbank utlämna lån allenast mot fullgod säkerhet av pant eller borgen. Mot in-teckning i fartyg eller förlagsin-teckning eller in-teckning i jordbruksinventarier må lån ej utlämnas, sparbank dock obetaget att mottaga sådan säkerhet tillika med annan i och för sig fullgod säkerhet, som nyss nämnts; ej heller må lån mot pant av aktier eller förlagsbevis utlämnas till högre sammanlagt belopp än som motsvarar hälften av sparbankens fonder.

Lån, för vilket säkerheten utgöres av borgen av annan än kommun eller dylik samfällighet, må utlämnas endast på viss tid och ej utestå längre än femton år. Är lånet ställt på längre återbetalningstid än ett år, skall i skuldebrevet utfästas årlig avbetalning i förhållande till den tid, för vilken lånet beviljats; dock må frihet från avbetalning kunna medgivas, där fråga är om studielån, under högst fem år från lånets utlämnande samt i övrigt, där så finnes påkallat med hänsyn till lånets ändamål, under högst tre år från samma tidpunkt. Oavsett vad som avtalats om återbetalning, skall sparbank förbehålla sig sådan uppsägningsrätt som i 31 § första stycket sägs.

Vad i fjärde och femte styckena är stadgat skall ej gälla lån, för vars fulla gäldande staten är ansvarig.

31 §.

Är lån, för vars fulla gäldande staten icke är ansvarig eller för vilket kommun eller dylik samfällighet ej svarar i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman, icke ställt att betalas inom tre månader eller, där fråga är om lån, för vilket säkerheten utgöres av in-teckning i fast egendom eller tomträtt, inom sex månader, skall sparbanken förbehålla sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning senast inom tid, som nyss för varje fall sagts. Sådan uppsägningsrätt må icke i något avseende inskränkas av sparbanken.

Utän hinder av vad i första stycket sägs må sparbank, där summan av insättarnas behållning å sparbanksräkning och sparbankens fonder enligt senaste bokslut uppgår till minst fem miljoner kronor, på sätt och i den omfattning nedan stadgas mot säkerhet av in-teckning i fast egendom eller tomträtt utlämna lån, ställt på längre återbetalningstid än sex månader, utan att därvid förbehålla sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning inom sagda tid.

Lån som nyss sagts må utlämnas högst till ett sammanlagt belopp motsvarande tre tiondelar av summan av insättarnas behållning å sparbanksräkning och sparbankens fonder enligt senaste bokslut. Högst en femtedel av nämnda belopp må ställas att förfalla under ett och samma år. Lånen må icke ställas på längre återbetalningstid än tio år.

Innan lån, varom nu är fråga, beviljas, skall sparbanken företaga uppskattning av värdet å den fasta egendomen eller å byggnad eller byggnader, som uppförts å den med tomträtt upplåtna fastigheten.

Såsom säkerhet må godtagas allenast inteckning i sådan fast egendom inom sparbankens verksamhetsområde, vilken utgöres av jordbruksfastighet eller av bostads- eller affärsfastighet under fastställd stadsplan eller fastställd byggnadsplan, eller inteckning i tomträtt till bebyggd fastighet inom verksamhetsområdet, belägen under plan som nyss angivits, såvida den eller de byggnader, som finnas uppförda å fastigheten, äro avsedda väsentligen för bostadsändamål samt 4 kap. lagen om nyttjanderätt till fast egendom i dess lydelse av den 5 juni 1953 äger tillämpning å tomträten. Inteckningen skall ligga inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet å den fasta egendomen, byggnaden eller byggnaderna och likaledes inom hälften av det i nästföregående stycke omförmälda uppskattningsvärdet.

Sparbank skall förbehålla sig rätt att till betalning senast inom tre månader uppsäga lån, varom nu är fråga, därest den intecknade fasta egendomen eller tomträten till följd av vanvård av byggnad, skogsavverkning eller av annan anledning undergår sådan värdeminskning, att säkerheten i märklig mån försvagas, eller därest tomträten uppsäges. Nedsättning av taxeringsvärdet å den fasta egendomen eller å byggnaden eller byggnaderna å den med tomträtt upplätta fastigheten, skall icke i och för sig utgöra grund för uppsägning.

32 §.

Lån må ej utlämnas mot skuldförbindelse, för vars uppfyllande ledamot av sparbankens styrelse, revisor i sparbanken eller där anställd tjänsteman svarar i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman, utan så är att till säkerhet för lånets fulla belopp ställes pant av fullgoda inhemska obligationer eller sådana inteckningar, som omförmälas i 31 § femte stycket.

Utän hinder av vad i första stycket stadgas må lån, för vars fulla gäldande staten eller kommun eller dylik samfällighet är ansvarig, utlämnas till styrelseledamot, revisor eller tjänsteman.

33 §.

Sparbank är skyldig att i kassareserv redovisa ett belopp, som tillsammans med sparbankens kassa motsvarar minst summan av *dels* tjugu procent av de förbindelser, som det åligger sparbanken att fullgöra vid anfordran eller efter uppsägning inom kortare tid än en månad, *dels* åtta procent av sparbankens övriga inlåning.

Kassareserv skall utgöras av:

a) vad för sparbankens räkning inestår å postgiro eller sådana tillgodohavanden hos riksbanken, riksgäldskontoret, postsparbanken eller inländskt bankaktiebolag, vilkas återstående löptid ej överstiger ett år eller vilka kunna uppsägas till betalning inom högst ett år;

b) skattkamarväxlar eller andra skuldförbindelser utfärdade av riksgäldskontoret;

c) fullgoda inhemska obligationer, vilka kunna med lätthet förvandlas i penningar; eller

d) till belopp av högst etthundratusen kronor, inteckningar inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet uti jordbruksfastighet eller uti bostads- eller affärsfastighet under fastställd stadsplan eller fastställd byggnadsplan, såframt inteckningarna av sparbanken innehavas såsom säkerhet för lån, vilka förfalla eller kunna av sparbanken uppsägas till betalning inom högst sex månader.

Obligationer, som ingå i kassareserven, må beräknas högst till marknadsvärdet. Har tillgång av uppräknat slag pantsatts av sparbanken, må

den icke tagas i beräkning; dock att, där tillgången utgör säkerhet för avtalad kredit, som ej till fullo begagnats av sparbanken, den må beräknas till det belopp, som sparbanken enligt avtalet är berättigad att ytterligare utbekomma.

Efter prövning i varje särskilt fall må tillsynsmyndigheten medgiva, att jämväl andra tillgångar än de som uppräknats här ovan må betraktas såsom kassareservmedel.

Nedgår kassareserv under vad i första stycket sägs, skall den så snart kan ske åter uppbringas till föreskrivet belopp.

34 §.

Utän särskilt tillstånd av tillsynsmyndigheten äger sparbank ej mottaga värdehandlingar till förvaring och förvaltning. Tillstånd till sådan verksamhet må ej meddelas, med mindre förvaring och förvaltning av värdehandlingar prövas, med hänsyn till sparbankens organisation och förvaringsanordningar samt fonder, kunna med trygghet anförtros åt sparbanken. Tillsynsmyndigheten äger föreskriva de villkor för verksamhetens utövande eller de inskränkningar däri, som kunna anses erforderliga. Tillstånd må återkallas, då förutsättningarna för tillståndets meddelande finnas icke vidare föreligga; återkallas tillståndet, är sparbanken pliktig att, så snart kan ske, avveckla nämnda verksamhet.

35 §.

Sparbank må ej förvärva fast egendom eller tomträtt, såframt ej med fång-
et åsyftas att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande. För samma ändamål må jämväl förvärvas bostadsrätt till lägenhet, aktie i bolag, som har till utslutande syfte att förvalta för omförmälda användning avsedd fast egendom eller tomträtt och vars aktiekapital uppgår till minst en tredjedel av egendomens bokförda värde, ävensom förlagsbevis, utfärdat av sådant bolag. Vill sparbank förvärva fast egendom, tomträtt eller aktie som nyss sagts eller förbättra byggnad, vari sparbankens lokaler äro eller avses bliva inrymda, för belopp, vilket sammanlagt med det belopp, vartill sparbanken förut tillhörig fast egendom, tomträtt eller aktie av ifrågavarande art bör uppskattas, överstiger hälften av fonderna, skall frågan härom hänskjutas till huvudmännens prövning, och må åtgärden ej vidtagas, där ej minst två tredjedelar av de i frågans avgörande deltagande huvudmännen uttalat sig för åtgärden samt beslutet tillika vunnit tillsynsmyndighetens stadfästelse.

Vid tillämpning av första stycket sista punkten skall uppskattningen av egendom, som där sägs, ske enligt stadgandena i 61 §, dock att värdet av aktie skall beräknas till belopp motsvarande den andel av bokförda värdet å bolagets egendom, vilken belöper å aktien.

Av lös egendom må sparbank i öfrigt ej förvärva annat än penningar, obligationer, av rörelsen betingade fordringar samt sådana inventarier, som anskaffas för rörelsen eller till byggnad, som sparbanken äger. Dock må sparbank använda ett belopp, motsvarande högst en tiondel av sparbankens fonder,

till förvärv av andel i sådan ekonomisk förening eller aktie i sådant aktiebolag, som med Konungens godkännande skall vara verksamt såsom en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen, eller av förlagsbevis, som utgives av föreningen eller aktiebolaget,

eller såsom tillskott i övrigt till föreningen eller aktiebolaget.

36 §.

Utan hinder av vad i 35 § stadgas må sparbank till skyddande av fordran å offentlig auktion eller fondbörs inköpa egendom, som är för fordringen utmätt eller pantsatt, så ock såsom betalning för fordran övertaga för fordringen pantsatt eller annan egendom, där uppenbart är att sparbanken eljest skulle lida avsevärd förlust, dock icke i någotdera fallet eget förlagsbevis, därest ej de i 19 § angivna förutsättningarna för återbetalning av förlagslånet föreligga.

Egendom, som sparbank förvärvat med stöd av bestämmelserna i denna paragraf, skall åter avyttras, så snart lämpligen kan ske och senast då avyttring kan äga rum utan förlust för sparbanken.

Angående förvärv enligt denna paragraf skall anmälan ofördröjligen göras hos tillsynsmyndigheten.

37 §.

Filial skall vara belägen inom sparbankens verksamhetsområde samt hava fast expeditiionslokal. Särskilda tider skola vara bestämda för expeditiionslokalens öppethållande.

38 §.

Filial är antingen avdelningskontor eller sparställe.

Avdelningskontor äger bedriva fullständig sparbanksrörelse.

Sparställe må icke bevilja eller utbetala lån eller ombesörja avräkningsbokföring. Sparställets expeditiionslokal må hållas öppen högst två dagar i veckan.

39 §.

För inrättande av avdelningskontor kräves tillsynsmyndighetens tillstånd. Sådant må lämnas endast om avdelningskontoret finnes kunna bliva till nytta för det allmänna.

40 §.

Å ort, som ligger inom verksamhetsområdet för annan sparbank, må sparställe icke inrättas utan medgivande av sagda sparbank eller, om sådant medgivande icke lämnas, tillstånd av tillsynsmyndigheten. Tillstånd må ej meddelas under annan förutsättning än som sägs i 39 §.

Har sparställe inrättats utan att tillsynsmyndighetens medgivande behövt inhämtas, skall anmälan om inrättandet ofördröjligen göras hos tillsynsmyndigheten.

41 §.

Å ort, där sparbank icke är berättigad att utöva verksamhet vid huvudkontor eller avdelningskontor, må sparbanken icke idka in- eller utlåning genom ombud.

Vad sålunda stadgats skall dock icke utgöra hinder för sparbank att såsom ombud anlita annan sparbank eller bankaktiebolag. Ej heller skall stadgandet utgöra hinder för inlåning, som bedrives inom skolsparrörelsen och sparklubbsrörelsen.

42 §.

Omyndig må utan särskild tillåtelse av förmyndare förfoga över medel, som den omyndige, efter det han fyllt sexton år, själv insatt i sparbank.

Sådana medel må ej från sparbanken utbetalas till förmyndare utan den omyndiges samtycke. Har förmyndare erhållit överförmyndarens tillstånd att omhändertaga medlen och därom företett bevis hos sparbanken, äger den omyndige ej längre förfoga över medlen. I fall, varom nu är sagt, skall anteckning, att den omyndige ej äger förfoga över innestående medel, verkställas i den avräkningsbok, som omförmäles i 59 §, samt i sparbanksbok eller annan motbok eller å insättningsbevis i övrigt, vars företeende utgör villkor för utbetalning av medlen, när boken eller beviset nästa gång företes hos sparbanken.

I fråga om medel, som stå under förvaltning av förmyndare eller god man efter vad i föräldrabalken är stadgat, må, utom såvitt angår ränta som innestått kortare tid än ett år, uttag utan överförmyndarens tillstånd göras allenast såframt förbehåll därom skett enligt 15 kap. 9 § andra stycket nämnda balk. Överförmyndaren äger när som helst förordna, att förbehållet ej skall gälla. Har sådant förordnande meddelats, skall anteckning därom verkställas i avräkningsboken samt i motboken eller å insättningsbeviset. Överförmyndare, förmyndare och god man äga på begäran erhålla bevis angående beloppet av de medel, som insättas eller innestå, så ock, om meddelat tillstånd icke blivit använt, intyga därom.

Om styrelse och firmateckning

43 §.

Den omedelbara ledningen av sparbanks verksamhet skall handhas av en av huvudmännen utsedd styrelse.

Ledamöterna av styrelsen skola vara minst fem.

44 §.

Styrelseledamot skall vara myndig svensk medborgare samt bosatt inom sparbankens verksamhetsområde.

Styrelseledamot må ej den vara, som är

1. tjänsteman i sparbanken, där ej reglementet innehåller uttryckligt medgivande härtill, vilket medgivande dock icke må gälla styrelsens ordförande,
2. styrelseledamot eller tjänsteman i annan sparbank,
3. tjänsteman i bankaktiebolag, hypoteksförening eller kassa för jordbrukskredit,
4. styrelseledamot eller innehavare av revisionsuppdrag i annat bankaktiebolag än Sparbankernas Bankaktiebolag, i hypoteksförening eller i kassa för jordbrukskredit.

Utän hinder av vad sålunda stadgas må likväl, där reglementet så medgiver, högst en fjärdedel av antalet styrelseledamöter hava styrelse- eller revisionsuppdrag som sägs under 4. här ovan, dock att av styrelseledamöterna och innehavarna av revisionsuppdrag i varje bankaktiebolag, varje hypoteksförening eller varje kassa för jordbrukskredit allenast en må vara styrelseledamot i sparbanken.

Styrelseledamot må ej heller den vara, som är i konkurstillstånd.

Angående förbud för ledamot av och befattningshavare hos tillsynsmyndigheten att vara ledamot av sparbanks styrelse stadgas i 118 §.

45 §.

Styrelseledamot skall utses för tid intill dess årssammanträde med huvudmännen hållits och må icke utses för längre tid än till och med det års-

sammanträde, vilket skall äga rum under femte räkenskapsåret efter det år, då valet sker.

Styrelseledamot må, ändå att den tid, för vilken han blivit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut av huvudmännen skiljas från uppdraget.

Om styrelseledamot entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara styrelseledamot uppkommer enligt 44 § och suppleant ej finnes, åligger det övriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val av ny ledamot för återstående mandattid. Meddelas icke annan föreskrift i reglementet, må dock med valet anstå till nästa årssammanträde med huvudmännen, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter samt antalet ej understiger fem.

46 §.

Styrelsen må, där reglementet så medgiver, uppdraga åt en delegation att, med de inskränkningar som i tredje stycket sägs, avgöra ärenden av beskaffenhet att eljest ankomma på styrelsens egen prövning.

Delegation skall bestå av minst tre ledamöter och utses bland styrelseledamöterna, ledamöterna av avdelningskontorsstyrelse eller tjänstemännen i sparbanken.

Delegations uppdrag må ej avse andra ärenden än sådana som angå beviljande av kredit. Grunderna för kreditgivningen skola angivas i en av styrelsen för ett år i sänder fastställd instruktion för delegationens verksamhet. Styrelsen skall, så snart kan ske, till tillsynsmyndigheten insända avskrift av instruktionen ävensom, där ändringar vidtagas i densamma, meddela myndigheten därom.

47 §.

Vad i denna lag finnes stadgat om styrelseledamot skall äga motsvarande tillämpning å styrelsesuppleant.

I reglementet må närmare bestämmelser upptagas om de förutsättningar, under vilka suppleant äger inträde i tjänstgöring, så ock, där flera suppleanter finnas, om ordningen för deras inträde. Bestämmelse, som i detta stycke sägs, må ej registreras.

48 §.

Styrelsen är beslutför, där de vid sammanträde tillstädesvarandes antal överstiger hälften av hela antalet styrelseledamöter, såframt ej för beslutförhet högre antal föreskrivits i reglementet. Ärende må dock icke företagas, med mindre såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter eller, vid förfall för någon av dem, suppleant för honom erhållit tillfälle att delta i ärendets behandling.

Såsom styrelsens beslut gäller den mening, om vilken vid sammanträdet de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes av ordföranden.

49 §.

Styrelseledamot eller ledamot av delegation enligt 46 § må ej delta i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och sparbanken eller sådan fråga om avtal mellan sparbanken och tredje man, i vilken han äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot sparbankens. Ej heller må han delta i beslut angående avtal mellan sparbanken och tredje man, som han ensam eller jämte annan äger företräda. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande gåva från sparbankens sida,

så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

50 §.

Styrelsen äger, i den mån annat icke följer av vad i denna lag är stadgat, att själv eller genom ombud ej mindre handla å sparbankens vägnar i förhållande till tredje man än även företräda sparbanken inför domstolar och andra myndigheter. Samma behörighet tillkommer ock dem, som efter vad i 51 § sägs äga teckna sparbankens firma.

51 §.

Sparbanks firma skall tecknas av minst två personer i förening. Bemyndigande för styrelseledamot att teckna sparbanks firma meddelas av styrelsen.

Styrelsen äger efter beslut av huvudmännen bemyndiga annan än styrelseledamot att teckna sparbankens firma; dock må i dylikt fall bemyndigande ej lämnas annan än myndig svensk medborgare.

Bemyndigande att teckna sparbankens firma må när som helst återkallas av styrelsen.

52 §.

Det åligger styrelsen att utfärda erforderliga bestämmelser angående kassaverksamheten vid sparbanken ävensom, vad gäller filial, jämväl angående rörelsen i övrigt och hur densamma skall övervakas från huvudkontorets sida. Styrelsen skall till tillsynsmyndigheten insända avskrift av bestämmelserna samt, om ändringar vidtagas i desamma, meddela myndigheten därom.

53 §.

I förhållande till sparbanken åligger det styrelsen och annan ställföreträdare för sparbanken så ock delegation enligt 46 § att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som meddelas i reglementet eller, beträffande frågor som falla inom huvudmännens befogenhet, av dessa. Annan än styrelsen är därjämte skyldig att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som meddelas av styrelsen. Dock må icke efterkommas föreskrift, där den finnes såsom stridande mot denna lag eller reglementet ej vara gällande, icke heller föreskrift av huvudmännen om sådan åtgärd avseende förvaltningen av sparbankens intressen, vars verkställighet styrelsen finner innebära ett uppenbart åsidosättande av sparbankens intressen.

Den som enligt 49 § icke må för sparbanken deltaga i behandling av fråga om avtal äger ej heller befogenhet att utan särskilt uppdrag av styrelsen företräda sparbanken i avseende å avtalet.

54 §.

Har styrelsen eller annan företagit rättshandling å sparbankens vägnar men därvid handlat i strid med föreskrift, som avses i 53 §, eller eljest överskridit sin befogenhet, är rättshandlingen ej gällande mot sparbanken, därest tredje man insåg eller bort inse, att sådant överskridande förelåg.

Har styrelsesuppleant utövat styrelseledamots befogenhet, skall det förhållandet, att förutsättning för hans inträde i styrelseledamots ställe saknades, vara utan verkan gentemot tredje man, där denne ej insåg eller bort inse nämnda förhållande.

55 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för sparbank, bör undertecknas med dess firma, och skola de, som teckna firman, därvid underskriva sina namn.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare för sparbanken utfärdat handling utan firmateckning och framgår icke av dess innehåll, att den utfärdats å sparbankens vägnar, svara de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, därest av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för sparbanken, samt den, till vilken handlingen ställts, av sparbanken erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

56 §.

Angående behörighet för styrelseledamot så ock för den, som eljest bemyndigats teckna sparbankens firma, att mottaga delgivning i rättegång mot sparbanken är stadgat i rättegångsbalken; och skall vad i sådant avseende gäller äga tillämpning jämväl då annat meddelande skall delgivas sparbanken.

57 §.

Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna sparbankens firma eller ändrar styrelseledamot eller eljest någon, som bemyndigats teckna firman, sitt hemvist eller ändras sparbankens postadress, skall styrelsen därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Å denna anmälan skall vad i 10 § andra och tredje styckena sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändrad postadress, skall fogas avskrift av protokoll eller annan handling, som bestyrker ändringen.

Rätt att göra anmälan enligt första stycket tillkommer den som beröres av anmälningen.

58 §.

Styrelseledamot må i sådan egenskap uppbära arvode endast såvitt det uttryckligen medges i reglementet.

Om bokföring och årsredovisning

59 §.

1 mom. Vad i bokföringslagen stadgas om inventarium och inventariebok skall icke gälla sparbank. Bokföringslagens föreskrifter om balansräknings införande i inventariebok skola avse balansräkningens införande i den uti 2 mom. omförmälda huvudboken. Balansräkningen skall vara uppställd i lämpliga huvudposter, till vilka specifikationer skola finnas i handelsbok eller bilaga.

2 mom. Beträffande sparbanks handelsböcker skola i övrigt gälla följande särskilda bestämmelser.

Dagbok skall föras i form av kassabok, som skall upptaga alla in- och utbetalningar.

Jämte kassabok skall sparbank föra:

avräkningsbok för insättarna med upplägg för envar av dem ävensom ett årligt sammandrag av dessa avräkningar, skolande tillgodohavanden, som

för en och samma insättare innestå å olika konton, föras å skilda upplägg; *lånebok*, som skall upptaga de lån, sparbanken utlämnat, å dessa inbetalade räntor och gjorda avbetalningar samt för lånen ställda säkerheter även som ett årligt sammandrag av låneräkningarna;

register å sparbankens insättare;

register å sparbankens gäldenärer; samt

huvudbok, som skall avslutas för varje år och fullständigt utvisa sparbankens rörelse under året samt dess ställning vid årets början och slut.

Genom hänvisningar i avräkningsboken eller anteckning i registret å insättare skall åstadkommas, att sammanlagda beloppet av en och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning lätt kan fastställas.

Styrelsen äger, där så prövas lämpligt, uppdelade envar av ovannämnda böcker i flera och låta föra även andra böcker.

60 §.

Räkenskapsår för sparbank skall sammanfalla med kalenderår.

Styrelsen har att för varje år, sedan bokslut upprättats, avgiva förvaltningsberättelse, upptagande vinst- och förlusträkning samt balansräkning. Förvaltningsberättelsen skall vara underskriven av samtliga styrelseledamöter.

Har beträffande förvaltningsberättelsen avvikande mening antecknats till styrelsens protokoll, skall yttrandet fogas till förvaltningsberättelsen.

Före mars månads utgång skall styrelsen till revisorerna avlämna förvaltningsberättelsen för det förflutna året. Om skyldighet för styrelsen att översända förvaltningsberättelsen till huvudmännen så ock till tillsynsmyndigheten stadgas i 74 och 112 §§.

61 §.

Jämte vad i bokföringslagen är stadgat skall i fråga om sparbanks balansräkning gälla:

1. Obligation må upptagas högst till gällande marknadsvärde; dock må räntebärande obligation, som i 29 § avses, i stället upptagas till nedan angivet värde, nämligen:

beträffande obligation, utfärdad av staten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller konungariket Sveriges stadshypotekskassa: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som motsvarar den av tillsynsmyndigheten på sätt under 3. sägs beräknade medelräntan under de senaste tio åren å där nämnda obligationer;

beträffande annan obligation, vilken förmyndare äger utan överförmyndarens samtycke inköpa för omyndigs medel: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som med en fjärdedels procent överstiger nämnda medelränta; samt

beträffande övriga obligationer: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som med en halv procent överstiger nämnda medelränta.

2. Fordran på grund av lån, för vilket kommun eller dylik samfällighet är ansvarig i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman eller för vilket säkerheten utgöres av inteckning och vilket förfaller eller kan av sparbanken uppsägas till betalning först efter längre tid än sex månader, må upptagas högst till sådant värde, att lånets avkastning utgår efter en räntefot, som med en fjärdedels procent överstiger antingen den under 1. avsedda medelräntan eller ock den av tillsynsmyndigheten på sätt under 3. sägs beräknade medelräntan för det sistförflutna året å där nämnda obligationer. Vad

nu sagts skall, under enahanda förutsättning i fråga om återbetalningstiden, gälla jämväl lån, för vars fulla gäldande staten är ansvarig, dock att i detta fall någon förhöjning av räntefoten utöver medelränta icke skall äga rum.

3. Beräklandet av de under 1. och 2. avsedda tioåriga och årliga medelräntorna skall grundas å noteringarna på Stockholms fondbörs vid minst ett tillfälle under varje kalenderkvartal för sådana av staten, Sveriges allmänna hypoteksbank och konungariket Sveriges stadshypotekskassa utgivna obligationer, som vid noteringstillfället haft en återstående löptid av minst tio år och då noterats till högst det belopp, varå obligationerna lyda. Därest dylika noteringar under något kvartal icke förekommit eller ägt så ringa omfattning, att tillsynsmyndigheten finner noteringarna icke utgöra tillfredsställande grund för medelräntans beräkning, ankommer å Konungen att efter framställning av myndighetens fastställa det procenttal, som med avseende å detta kvartal skall utgöra grund för beräkningen. Tillsynsmyndigheten skall för sparbankerna tillkännagiva de beräknade medelräntorna.

4. Tillgångar, avsedda till stadigvarande bruk för sparbanken, må ej i vidare mån än som betingas av förbättringar, som nedlagts å desamma, i balansräkningen för det år, varunder de förvärvats, upptagas till högre värde än som motsvarar kostnaderna för deras förvärvande och därefter till högre värde än det, vartill de varit uppförda i närmast föregående balansräkning. Är det verkliga värdet lägre än det belopp, vartill dylik tillgång sålunda upptagits, skall å tillgången årligen avskrivas vad som motsvarar dess av ålder och nyttjande eller annan därmed jämförlig orsak uppkomna värdeminskning.

Utän hinder av vad nu sagts må fast egendom, avsedd till stadigvarande bruk för sparbanken, eller tomträtt till fastighet, avsedd för sådant ändamål, för täckande av förlust å sparbankens rörelse uppskrivas högst till det bestående värde, tillgången i fråga måste anses äga, såframt tillsynsmyndigheten medgivit uppskrivningen. I intet fall må dock uppskrivning ske över senast fastställda taxeringsvärdet å den fasta egendomen eller, vad gäller tomträtt, å byggnad eller byggnader, som utgöra tillbehör till tomträtten. Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning å aktie, som omförmåles i 35 § första stycket.

5. Obligation eller fordran, som avses under 2., må i balansräkningen för det år, varunder tillgången förvärvats, ej upptagas till högre värde än som motsvarar kostnaden för obligationens förvärvande eller fordringens belopp och därefter ej till högre värde än det, vartill tillgången varit uppförd i närmast föregående balansräkning.

Utän hinder av vad nu sagts må i båda fallen uppskrivning av sådan tillgångs bokförda värde ske i nedan nämnd omfattning i syfte att täcka förlust å sparbankens rörelse eller motsvarande nedskrivning av annan tillgångs bokförda värde:

obligationen må uppskrivas högst till gällande marknadsvärde, i sistnämnda syfte dock ej till högre belopp än det, varå obligationen lyder;

fordran må uppskrivas högst till fordringens värde, beräknat enligt den under 2. sist angivna grunden, dock högst till fordringens belopp.

6. Beträffande andra tillgångar än ovan nämnts gäller att de ej må upptagas över verkliga värdet. Osäkra fordringar skola upptagas högst till det belopp, varmed de beräknas komma att inflyta. Värdelösa fordringar må icke upptagas såsom tillgång.

7. I stället för avskrivning å tillgångs värde må motsvarande belopp kunna uppföras å särskilt värdeminskningsskonto. Minskning av värdeminskningss-

konto är medgiven, där avskrivning med samma belopp sker å motsvarande tillgång, så ock i den mån, enligt vad förut i denna paragraf är sagt, hinder ej möter för uppskrivning av tillgång samt minskning av värdeminskningskonto sker i stället för sådan uppskrivning.

8. Avskrivning skall avse viss tillgång eller grupp av tillgångar av likartad beskaffenhet.

9. De belopp, till vilka sparbankens särskilda fonder uppgå, skola vart för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna. Benämningen fond må endast användas för grundfond, reservfond och garantifond.

10. Organisations- eller förvaltningskostnader må ej uppföras såsom tillgång.

11. Inom linjen skall anmärkas sammanlagda beloppet av sparbankens ansvarsförbindelser, i den mån de icke upptagits bland skulderna. Tillika skall inom linjen upptagas av sparbanken ställda panters sammanlagda bokförda värde. Inom linjen skall ock angivas sammanlagda beloppet för år av pensioner utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits såsom skuld i balansräkningen. Pensionsförpliktelser, som i närmast föregående balansräkning upptagits såsom skuld, må ej redovisas inom linjen.

62 §.

Beträffande uppställandet av vinst- och förlusträkning gäller, att densamma skall upptaga sparbankens inkomster av och utgifter för rörelsen under året samt angiva verkställda avskrivningar.

63 §.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för sparbanken, lämnas upplysning om sådana för bedömningen av sparbankens ställning och resultatet av dess verksamhet samt styrelsens förvaltning viktiga förhållanden, vilka ej framgå av balansräkningen eller vinst- och förlusträkningen, så ock om händelser av väsentlig betydelse för sparbanken, jämväl där de inträffat efter årets slut.

I förvaltningsberättelsen skall uppgivas medelantalet under året i sparbankens tjänst anställda personer. I den mån motsvarande uppgifter ej lämnas i vinst- och förlusträkningen, skall ock i särskilda poster upptagas sammanlagda beloppet av utbetalda löner och ersättningar under året dels till styrelsen och andra personer i ledande ställning, dels ock till övriga befattningshavare i sparbanken.

Har tillgång vid slutet av det år, varunder den förvärvats, i balansräkningen upptagits till högre belopp än som motsvarat kostnaden för dess förvärvande eller har tillgången därefter upptagits till högre värde än i närmast föregående balansräkning, skall i förvaltningsberättelsen angivas grunden för uppskrivningen, det belopp, varmed uppskrivning skett, och användningen av beloppet. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, där värdeminskningskonto minskats.

Styrelsen skall i förvaltningsberättelsen framställa förslag i anledning av sparbankens vinst enligt balansräkningen.

Om revision

64 §.

Styrelsens förvaltning samt sparbankens räkenskaper skola granskas av revisorer, som väljas av huvudmännen.

Då revisorer väljas, skola lika många suppleanter utses.

Angående revisor som förordnas av tillsynsmyndigheten stadgas i 109 §.

65 §.

Revisorer och revisorssuppleanter skola utses för tid intill dess årssammanträde med huvudmännen hållits och må icke utses för längre tid än till och med det årssammanträde, vilket skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter det år, då valet sker. Revisor må, ändå att den tid, för vilken han blivit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget av huvudmännen.

66 §.

Revisor skall vara myndig, här i riket bosatt svensk medborgare. Revisor skall hava den erfarenhet beträffande bokföring och insikt i ekonomiska förhållanden, som med hänsyn till sparbankens verksamhet erfordras för uppdraget.

Revisor må ej den vara som är befattningshavare i sparbanken eller eljest intager en underordnad eller beroende ställning till styrelseledamot eller till annan befattningshavare i ledande ställning i sparbanken, ej heller styrelseledamots eller sådan befattningshavares make eller den, som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svägerlag eller är hans syskon eller med honom är i det svägerlag, att den ene är gift med den andres syskon.

Vad i denna paragraf stadgas om revisor skall äga motsvarande tillämpning å revisorssuppleant.

67 §.

Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag:
att granska sparbankens böcker och andra räkenskaper;
att taga del av styrelsens och huvudmännens protokoll samt av de föreskrifter rörande sparbankens kreditgivning, som utfärdats av styrelsen;
att verkställa inventering eller, därest reglementet så tillåter, kontrollera verkställd inventering av sparbankens kassa och övriga tillgångar;
att efterse, huruvida sparbankens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande; samt
att, sedan styrelsens förvaltningsberättelse avgivits, granska densamma.
Minst en gång varje halvår skola revisorerna:
granska större lån och andra större placeringar av sparbankens medel;
granska av styrelsen vidtagna åtgärder i fråga om förvaltning och avyttring av jämlikt 36 § inköpt eller övertagen egendom;
taga del av de förelägganden och erinringar, som av tillsynsmyndigheten kunna hava gjorts till styrelsen; samt
taga del av rapporter över inspektioner och undersökningar rörande sparbankens huvud- och filialkontor.
I övrigt skola revisorerna vidtagna de åtgärder, som må vara erforderliga för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget.

68 §.

Styrelsen skall giva revisor tillgång till sparbankens böcker, räkenskaper och andra handlingar samt i övrigt det biträde, som av honom påkallas för uppdraget. Av revisor begärd upplysning angående förvaltningen må ej vägras av styrelsen.

Revisorerna skola skriftligen delgiva styrelsen de erinringar i fråga om sparbankens verksamhet, till vilka deras granskning må giva anledning.

69 §.

Revisorerna skola för varje räkenskapsår avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse, som skall överlämnas till styrelsen inom en månad efter

det förvaltningsberättelsen kommit revisorerna till handa. Revisorerna skola ock inom samma tid till styrelsen återställa förvaltningsberättelsen. Därvid skola revisorerna å denna hava tecknat påskrift med yttrande, huruvida i förvaltningsberättelsen upptagna vinst- och förlusträkning samt balansräkning överensstämma med sparbankens av revisorerna granskade böcker eller icke, och skall påskriften i övrigt beträffande granskningen innefatta hänvisning till revisionsberättelsen.

Om skyldighet för styrelsen att översända revisionsberättelsen till huvudmännen så ock till tillsynsmyndigheten stadgas i 74 och 112 §§.

70 §.

Revisionsberättelsen skall innehålla redogörelse för resultatet av revisorernas granskning samt uttalande, huruvida anmärkning i avseende å förvaltningsberättelsen, de i densamma upptagna vinst- och förlust- samt balansräkningarna, sparbankens bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av sparbankens angelägenheter föreligger eller icke. Föreligger anledning till anmärkning, skall denna angivas i revisionsberättelsen. Revisorerna äga ock i berättelsen meddela erinringar, som de anse böra komma till huvudmännens kännedom.

Revisionsberättelsen skall innehålla särskilt uttalande angående omfattningen av den av revisorerna verkställda granskningen; angående sparbankens förvaltningsutgifter; angående den inre kontrollen inom sparbanken; angående fastställelse av balansräkningen; angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna; samt angående styrelsens förslag i anledning av sparbankens vinst enligt balansräkningen.

Har tillgång upptagits till högre värde än i senaste fastställda balansräkning eller har tillgång, som anskaffats under räkenskapsåret, upptagits till högre värde än anskaffningskostnaden, skall särskilt uttalande därom göras i revisionsberättelsen.

Revisor, som hyser från de i revisionsberättelsen gjorda uttalandena skiljaktig mening eller eljest finner särskilt uttalande påkallat, äger till revisionsberättelsen foga yttrande därom, såframt han ej avgiver särskild revisionsberättelse.

Om sammanträde med huvudmännen

71 §.

Såvitt hinder ej möter, böra styrelsens ledamöter närvara vid sammanträde med huvudmännen, så ock minst en av revisorerna, där å sammanträdet skall behandlas redovisning för sparbanken eller eljest ärende förekommer av beskaffenhet att revisors närvaro kan anses påkallad. Rätt att närvara vid sammanträde tillkommer städe revisor.

72 §.

Huvudman må ej deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och sparbanken eller sådan fråga om avtal mellan sparbanken och tredje man, i vilken han äger ett väsentligt intresse som kan vara stridande mot sparbankens. Ej heller må han deltaga i beslut angående avtal mellan sparbanken och tredje man, som han ensam eller jämte annan äger företräda. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande gåva från sparbankens sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot huvudmannen eller tredje man.

Huvudman, som tillika är styrelseledamot eller tjänsteman i sparbanken, må ej deltaga i val av revisor eller revisorssuppleant eller i beslut angående ansvarsfrihet för styrelsen.

73 §.

Vid omröstning äger varje huvudman en röst. Huvudman må allenast personligen utöva sin rösträtt.

Huvudmännen äro besluttföra, där de vid sammanträde tillstädesvarande huvudmännens antal överstiger hälften av hela antalet huvudmän, såframt ej för beslutförhet högre antal föreskrivits i reglementet. Är tillstädesvarande huvudman enligt stadgandet i 72 § andra stycket hindrad att deltaga i behandling av ärende, utgör ej den omständigheten, att till följd därav antalet av de deltagande icke uppgår till det för beslutförhet bestämda, hinder för ärendets företagande.

Där ej enligt denna lag särskild röstövertikt erfordras, gäller såsom huvudmännens beslut den mening, om vilken vid sammanträdet de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes av ordföranden.

74 §.

Årssammanträde med huvudmännen skall hållas varje år före maj månads utgång.

Å årssammanträdet skola huvudmännen fastställa balansräkning och bestämma, i vilken utsträckning sparbankens vinst skall avsättas till dess fonder, ävensom besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen och delegation enligt 46 § samt, där tid, för vilken styrelseledamot eller revisor eller styrelse- eller revisorssuppleant utsetts, gått till ända, förrätta erforderliga nyval.

Senast en vecka före årssammanträdet skola genom styrelsens försorg förvaltnings- och revisionsberättelserna översändas till huvudmännen.

Om skyldighet för styrelsen att efter årssammanträdet till tillsynsmyndigheten översända vissa protokoll stadgas i 112 §.

75 §.

Andra än i 74 § andra stycket angivna ärenden, vilka enligt lag eller reglementet tillhöra huvudmännens handläggning eller av styrelsen överlämnas till deras avgörande, må behandlas jämväl på annat sammanträde än årssammanträde.

76 §.

Styrelsen har att på sätt reglementet föreskriver kalla huvudmännen till sammanträde. Föreskrivna kallelseåtgärder skola vara vidtagna senast två veckor före årssammanträde och senast en vecka före annat sammanträde. Där för giltighet av beslut fordras, att det fattats på två på varandra följande sammanträden med huvudmännen, må kallelse till det andra sammanträdet ej ske, innan det första hållits.

Oavsett vad enligt 73 § andra stycket eller reglementet gäller om huvudmännens beslutförhet, skola till sammanträde kallas samtliga huvudmän.

*Om talan mot styrelseledamot, ledamot av delegation
enligt 46 § eller revisor*

77 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara beviljad styrelseledamot eller ledamot av delegation enligt 46 §, såframt en tredjedel av samtliga huvudmän röstat däremot.

Varder talan å förvaltningen under den tid, förvaltningsberättelsen avser, ej anställd inom ett år från det förvaltnings- och revisionsberättelserna framlades å sammanträde med huvudmännen, skall så anses som om ansvarsfrihet blivit beviljad.

Om ansvarsfrihet blivit beviljad, må likväl talan kunna anställas mot styrelseledamot eller ledamot av delegation på grund av åtgärd, om vars vidtagande eller betydelse för sparbanken styrelsen, styrelseledamot, delegation eller ledamot av sådan uppsåtligen eller av vårdslöshet lämnat i väsentliga hänseenden oriktiga eller ofullständiga upplysningar i förvaltningsberättelsen eller eljest till huvudmännen eller ock genom bokföringen eller eljest till revisorerna samt varom huvudmännen till följd härav ägt otillräcklig kännedom vid ansvarsfrihetens beviljande. Talan, som grundas därpå att styrelseledamot eller ledamot av delegation som här avses begått brottslig handling, må ock eljest kunna anställas mot honom, såframt ej beviljad ansvarsfrihet uppenbarligen avsett även nämnda handling.

78 §.

Talan mot revisor må ej anställas, sedan två år förflutit från det revisionsberättelse framlades å sammanträde med huvudmännen.

Utän hinder av vad i första stycket sägs må talan anställas som grundas därpå, att revisor begått brottslig handling.

79 §.

Försättes sparbank i konkurs på ansökan, som gjorts inom två år från det sammanträde med huvudmännen, där förvaltnings- och revisionsberättelserna framlades, äger konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blivit beviljad styrelseledamot eller ledamot av delegation enligt 46 §, anställa talan mot honom å förvaltningen under det räkenskapsår, redovisningen avser.

Mot revisor äger ock, där sparbanken försättes i konkurs på ansökan, vilken gjorts innan två år förflutit från det revisionsberättelse framlades å sammanträde med huvudmännen, konkursboet föra sådan talan.

Talan, varom i denna paragraf stadgas, skall väckas inom sex månader från första borgenärssammanträdet eller, där tiden för anställande av talan för sparbanken då ännu ej gått till ända, inom utgången av den tid. Försummas det, är rätt till talan förlorad.

Om ändring av reglementet

80 §.

Beslut om ändring av sparbanks reglemente är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen. Är för beslutets giltighet ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Beslutet är ej heller giltigt, förrän det stadfästs av tillsynsmyndigheten. För stadfästelseprövningen skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 7 §. När stadfästelse vunnits, skall reglementsändringen ofördröjligen anmälas för registrering, och skall vid anmälningen fogas reglementet i förändrat skick eller utdrag därav, som utvisar ändringen, med bevis om stadfästelsen.

Om talan å huvudmännens beslut

81 §.

1 mom. Menar styrelsen, att beslut, som fattats å sammanträde med huvudmännen, icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller reglementet, äger styrelsen därå väcka talan mot sparbanken. Samma talerätt tillkommer ock styrelseledamot samt huvudman.

Grundas talan på att beslutet icke tillkommit i behörig ordning, skall talan väckas inom tre månader från beslutets dag. Försummas det, är beslutet gällande.

Hava vid sådant beslut, som skall anmälas för registrering, i denna lag eller reglementet upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet icke rätteligen iakttagits, är beslutet, ehuru klandertalan ej väckts, icke gällande, utan så är att i strid med 122 § 2 mom. registrering av beslutet ägt rum.

2 mom. Har talan väckts beträffande beslut å sammanträde med huvudmännen, äger domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan målet avgöres förordna, att beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, genom rättens försorg ofördröjligen avsändas meddelande för registrering.

Om likvidation och upplösning

82 §.

Sparbank skall träda i likvidation, där beslut härom träffats av huvudmännen på sätt i andra stycket sägs eller tillsynsmyndigheten enligt vad i 113 § stadgas förordnat, att likvidation skall äga rum.

Av huvudmännen fattat beslut om likvidation är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen samt å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst fyra femtedelar av de röstande och dessa tillika utgjort minst tre fjärdedelar av samtliga huvudmän. Är för beslutets giltighet ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

83 §.

Besluta huvudmännen, att sparbanken skall träda i likvidation, åligger det huvudmännen att välja minst två likvidatorer att verkställa likvidationen. Huvudmännen må ock utse en eller flera suppleanter.

Har tillsynsmyndigheten förordnat, att sparbanken skall träda i likvidation, skall styrelsen genast kalla huvudmännen till sammanträde för val av likvidatorer, ändå att ändring sökes i tillsynsmyndighetens beslut.

Underlåta huvudmännen i fall, som avses i andra stycket, att utse likvidatorer, ankommer på tillsynsmyndigheten att utse likvidatorer; och svara under tiden, intill dess så skett, de som med vetskap om att tillsynsmyndigheten meddelat förordnande om sparbankens trädande i likvidation deltaga i beslut om fortsättande av sparbankens verksamhet eller handla å dess vägnar för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

Upphör mandattid för huvudman, sedan beslut om likvidation fattats, skall mandattiden anses vara förlängd till dess likvidationen avslutats.

84 §.

Likvidator skall vara myndig, här i riket bosatt svensk medborgare.

Uppdraget att vara likvidator skall gälla intill dess likvidationen blivit

avslutad, men den, som meddelat uppdraget, må när som helst entlediga likvidatorn och utse annan i hans ställe.

Om likvidator, som är vald av huvudmännen, entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara likvidator uppkommer enligt första stycket och suppleant ej finnes, åligger det övriga likvidatorer att ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för val av ny likvidator.

Visar likvidator uppenbar försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag, åger tillsynsmyndigheten, ändå att likvidatorn utsetts av huvudmännen, efter likvidatorns hörande entlediga honom och förordna annan i hans ställe.

Vad i denna paragraf är stadgat om likvidator skall i tillämpliga delar gälla beträffande suppleant för likvidator.

85 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att sparbanken trätt i likvidation. Anmälningen skall innehålla uppgift om dagen för likvidatorernas tillsättande. Beträffande anmälan för registrering skall i övrigt rörande likvidator eller suppleant för honom eller i fråga om rätt att under likvidationen teckna sparbankens firma eller om ändring av sparbankens postadress vad i 10 och 57 §§ är stadgat för där avsedda fall äga motsvarande tillämpning.

Anmälan om likvidationen skall ofördröjligen göras jämväl till tillsynsmyndigheten.

86 §.

Å det sammanträde med huvudmännen, vid vilket likvidatorer utses, skall jämväl väljas en eller flera likvidationsrevisorer att granska likvidatorernas förvaltning och sparbankens räkenskaper under likvidationen. Hava likvidatorer förordnats av tillsynsmyndigheten, skola de ofördröjligen sammankalla huvudmännen till sammanträde för sådant val. Huvudmännen må ock utse en eller flera suppleanter. Likvidationsrevisor och suppleant må när som helst entledigas och annan utses i hans ställe.

Vad i 66 §, 67 § första och tredje styckena samt 68 § är stadgat om revisor och revisorssuppleant samt om revisors rättigheter och skyldigheter skall i tillämpliga delar gälla beträffande likvidationsrevisor och suppleant, där ej annat följer av vad nedan föreskrives.

Angående likvidationsrevisor som förordnas av tillsynsmyndigheten stadgas i 115 §.

87 §.

Då sparbanken trätt i likvidation, åligger det styrelsen att ofördröjligen avgiva redovisning för sin förvaltning av sparbankens angelägenheter under den tid, för vilken ej förut förvaltningsberättelse framlagts å sammanträde med huvudmännen.

Redovisningen skall av likvidatorerna ofördröjligen överlämnas till revisorerna, som hava att inom en månad avgiva revisionsberättelse. Redovisningen och revisionsberättelsen skola av likvidatorerna så snart kan ske framläggas å sammanträde med huvudmännen; och skall å detta sammanträde till behandling företagas frågan om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsens ledamöter för den tid, redovisningen omfattar.

I fråga om styrelsens redovisning, om revisorernas granskning och revisionsberättelsen, om handlingars framläggande å sammanträde med huvudmännen, översändande till dem viss tid före sammanträdet och insändande till tillsynsmyndigheten, om behandlingen av frågan om ansvarsfrihet samt om anställande av talan mot styrelseledamot eller ledamot av delegation

enligt 46 § skall i tillämpliga delar gälla vad i denna lag finnes föreskrivet rörande dessa ämnen.

88 §.

I fråga om sådant sammanträde med huvudmännen, som avses i 87 § andra stycket samt i 96 och 97 §§, ävensom sammanträde för behandling av ärende, som avses i 103 §, skola kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före sammanträdet.

89 §.

Det åligger likvidatorerna att ofördröjligen söka kallelse å sparbankens okända borgenärer samt upprätta och i huvudboken införa balansräkning.

I balansräkningen skola tillgångarna upptagas till verkliga värdet. Tillgångar och skulder skola var för sig sammanräknas och skillnaden mellan slutsummorna utsättas.

Likvidatorerna skola ofördröjligen överlämna ett av dem underskrivet exemplar av balansräkningen till likvidationsrevisorerna.

90 §.

Hava under likvidationen sparbankens tillgångar så nedgått i värde, att fara är för handen, att de ej fullt förslå till skuldernas gäldande, och är ej ställningen sådan, att sparbankens egendom genast bör avträdas till konkurs, skola likvidatorerna, så snart kan ske, lämna meddelande om ställningen å sammanträde med huvudmännen. Till sådant sammanträde skola kallas jämväl de kända fordringsägare, vilka ännu icke erhållit betalning.

91 §.

Likvidatorerna skola förvalta sparbankens angelägenheter under likvidationen. Det åligger dem att så snart kan ske förvandla sparbankens egendom i penningar, i den mån det erfordras för likvidationen, samt att verkställa betalning av sparbankens skulder. Sparbankens rörelse må fortsättas allenast i den mån det är nödvändigt för en ändamålsenlig avveckling.

Har ombud förordnats av tillsynsmyndigheten enligt 115 § 1 mom. må sparbankens egendom ej avyttras utan ombudets samtycke. Finnes han hava utan skäl vägrat sitt samtycke, äger tillsynsmyndigheten på ansökan av likvidatorerna tillåta försäljningen. Samtycke, som nu är sagt, är ej av nöden, där likvidatorerna vilja till gällande börspris överlåta å fondbörs noterat värdepapper.

Har förlagslån upptagits eller finnes garantifond eller har i reglementet gjorts förbehåll om återbäring av grundfond, åligger det likvidatorerna att, i den mån sparbankens tillgångar förslå, ombesörja återbetalning av förlagskapital eller garanti- eller grundfond jämte utfäst ränta; dock må återbäring av grundfond ej äga rum, förrän garantifond jämte ränta återbetalats, ej heller må garantifond återbäras, förrän förlagskapital jämte ränta återbetalats.

92 §.

Med de jämkningar, som följa av vad i 91 § eller eljest är stadgat om likvidation, skall i fråga om likvidatorers befogenhet att företräda sparbanken så ock om deras rättigheter och skyldigheter i övrigt i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är stadgat angående styrelse eller styrelseledamot.

93 §.

Under likvidation skall sparbankens firma tecknas med tillägg av orden »i likvidation». I övrigt skall vad i 55 § finnes stadgat i fråga om under-tecknande av handling, som utfärdas för sparbanken, äga motsvarande tillämpning under sparbankens likvidation.

Har av likvidatorerna eller annan ställföreträdare för sparbanken handling utfärdats utan sådan firmateckning, som i första stycket sägs, och framgår icke av handlingens innehåll såväl att den utfärdats å sparbankens vägnar som ock att sparbanken är i likvidation, svara de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila under-tecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för sparbanken och att denna var i likvidation, samt den till vilken handlingen ställts av sparbanken erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

94 §.

Likvidatorerna hava att för varje räkenskapsår, sedan bokslut upprättats, avgiva förvaltningsberättelse, upptagande balansräkning enligt 89 §, av-seende sparbankens ställning vid årets utgång, samt likvidationsräkning. Förvaltningsberättelsen skall vara underskriven av samtliga likvidatorer. Vad i 60 § tredje stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning.

Likvidatorerna skola i likvidationsräkningen upptaga redovisning för inkomster och utgifter under året, därvid inkomsterna å försäljning av sparbankens tillgångar skola fördelas efter de i balansräkningen upptagna tillgångsposterna samt bland utgifterna skola för sig upptagas dels belopp, som erlagts i betalning för sparbankens skulder, och dels övriga utgifter i lämpliga poster.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för sparbanken, upplysning lämnas om likvidationens gång. Hava tillgångar i balansräkningen upptagits till lägre eller högre värde än i närmast föregående balansräkning, skola i förvaltningsberättelsen angivas de belopp, med vilka nedsättning eller höjning skett av de under särskild post i balansräkningen upptagna tillgångarnas sammanlagda värde.

Har likvidationen ej avslutats inom två år, skola i nästa förvaltningsberättelse de hinder uppgivas, som mött därför.

Före mars månads utgång skola likvidatorerna till likvidationsrevisorerna avlämna förvaltningsberättelsen för det förflutna året. Beträffande skyldighet för likvidatorerna att viss tid före sammanträde som i 96 § sägs översända förvaltningsberättelsen till huvudmännen skall gälla vad som stadgas i 74 § tredje stycket. Angående insändande av berättelsen till tillsynsmyndigheten gäller vad som stadgas i 92 §, jämförd med 112 §.

95 §.

Inom en månad efter det förvaltningsberättelsen överlämnats till likvidationsrevisorerna skola dessa till likvidatorerna avlämna berättelse över granskningen av deras förvaltning och sparbankens räkenskaper för räkenskapsåret ävensom återställa förvaltningsberättelsen. Revisionsberättelsen, som skall vara underskriven av likvidationsrevisorerna, skall innehålla uttalande, huruvida enligt deras mening likvidationen onödigt fördröjes eller icke. Om revisionsberättelsens innehåll i övrigt och om förvaltningsberättelsens förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat i 69 och 70 §§.

Beträffande skyldighet för likvidatorerna att viss tid före sammanträde som i 96 § sägs översända revisionsberättelsen till huvudmännen skall gälla vad som stadgas i 74 § tredje stycket. Angående insändande av berättelsen till tillsynsmyndigheten gäller vad som stadgas i 92 §, jämförd med 112 §.

96 §.

Sedan likvidationsrevisorerna till likvidatorerna avlämnat sin revisionsberättelse, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för granskning av redovisningen.

97 §.

Sedan den i kallelsen å okända borgenärer utsatta inställedagen är förbi samt likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de så snart kan ske avgiva slutredovisning för sin förvaltning genom avlämnande av förvaltningsberättelse rörande likvidationens gång från likvidationens början till dess avslutande. Vid berättelsen skola fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna skola i huvudskrift eller avskrift avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse över förvaltningen under likvidationen och återställa handlingarna. Om revisionsberättelsens innehåll och om redovisningshandlingarnas förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat i 69 och 70 §§.

Efter det revisionsberättelsen avlämnats till likvidatorerna, skola dessa ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för granskning av slutredovisningen.

Angående översändande av förvaltningsberättelsen med därvid fogade redovisningshandlingar samt revisionsberättelsen till huvudmännen viss tid före sammanträdet skall gälla vad som stadgas i 74 § tredje stycket. Angående insändande av förvaltningsberättelsen med därvid fogade redovisningshandlingar samt revisionsberättelsen till tillsynsmyndigheten gäller vad som stadgas i 92 §, jämförd med 112 §.

98 §.

Då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och inför huvudmännen framlagt slutredovisning för sin förvaltning, anses sparbanken upplöst; och skall anmälan därom ofördröjligen göras för registrering ävensom till tillsynsmyndigheten.

Vid anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga likvidatorer, skola fogas bestyrkt avskrift av protokoll, som förts i ärendet, ävensom bevis om dagen för utfärdande av kallelsen å okända borgenärer.

99 §.

Yppas, efter det sparbanken skall anses upplöst enligt 98 §, tillgång för sparbanken eller väckes talan mot sparbanken eller uppkommer eljest behov av likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Anmälan härom skall av likvidatorerna ofördröjligen göras för registrering ävensom till tillsynsmyndigheten.

100 §.

Finnes enligt likvidatorernas slutredovisning överskott, skall detta tillfalla sparbankernas säkerhetskassa och åligger det tillsynsmyndigheten att tillse, att beloppet utbetalas till kassan.

Har sparbanken med annan sparbank slutit avtal enligt 106 §, skall överskottet utan hinder av vad i första stycket stadgas gå till den sparbank, som övertagit rörelsen.

101 §.

Rörande beslut om avträdande av sparbanks egendom till konkurs skall meddelande samtidigt med kungörelsen om beslutet genom konkursdomarens försorg avsändas för registrering ävensom till tillsynsmyndigheten.

Under konkurs företrädes sparbanken såsom konkursgäldenär av styrelsen eller, där vid konkursens början likvidatorer voro utsedda, av dessa; dock må under konkursen i behörig ordning kunna utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

Förlagsbevis ävensom rätt till garantifond eller till grundfond, som skall återbäras, medför rätt till utdelning först efter övriga fordringar i konkursen. Beträffande den inbördes förmånsställningen mellan förlagsbevis och rätt till fond skall gälla vad som stadgas i 91 § tredje stycket.

Det åligger konkursförvaltaren att, då konkurs avslutats, för registrering ofördröjligen avsända meddelande därom med angivande huruvida överskott finnes eller icke. Sådant meddelande skall avsändas jämväl till tillsynsmyndigheten.

102 §.

Där efter avslutande av sparbanks konkurs ej finnes överskott, anses sparbanken upplöst, då konkursen avslutades.

Finnes överskott, skall likvidation verkställas och gälla i avseende därå bestämmelserna i 83—86, 88—98 och 100 §§.

Hade sparbanken, i fall som avses i andra stycket, trätt i likvidation, innan dess egendom avträdades till konkurs, gäller vad som är stadgat i 99 §.

103 §.

Huvudmännen äga besluta att talan skall anställas mot likvidator eller mot likvidationsrevisor.

Talan mot likvidator må ej väckas senare än ett år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen. Har likvidator entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, skall dock tiden för anställande av talan räknas från det sammanträde, varå framlagts förvaltnings- och revisionsberättelser avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfället inträffade. Vad i 77 § tredje stycket och 79 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i avseende å talan mot likvidator.

Talan mot likvidationsrevisor må ej väckas senare än två år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen eller, där fråga är om talan på grund av bristande kontroll över likvidator, som entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, eller om talan mot likvidationsrevisor, som sålunda avgått eller avlidit, från det sammanträde, varå framlagts förvaltnings- och revisionsberättelser avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfället inträffade. Vad i 78 § andra stycket och 79 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om talan mot likvidationsrevisor.

Om fusion mellan sparbanker så ock om annan sammanslagning mellan sparbanker eller mellan sparbank och annan penninginrättning

104 §.

Fusion av sparbank med annan sparbank må äga rum i den ordning här nedan i 1—3 mom. sägs.

1 mom. Avtal om att en sparbanks alla tillgångar och skulder skola genom fusion övertagas av en annan sparbank må träffas mellan sparbankerna, såframt av styrelsen i den överlåtande sparbanken framlagt förslag till sådant fusionsavtal godkänts av huvudmännen i denna sparbank efter vad i 2 mom. sägs. Fusionsavtalet må ej verkställas utan tillsynsmyndighetens tillstånd enligt vad därom stadgas i 3 mom.

Minst en vecka före det sammanträde, varå huvudmännen i den överlåtande sparbanken upptaga frågan om fusionsavtalet, skola för dessa hållas tillgängliga hos sparbanken:

1. fullständigt förslag till fusionsavtal mellan den överlåtande och den övertagande sparbanken;

2. avskrift av den överlåtande sparbankens senast fastställda balansräkning, försedd med anteckning om huvudmännens beslut rörande sparbankens vinst, samt avskrift av förvaltnings- och revisionsberättelserna för samma år;

3. en av den överlåtande sparbankens samtliga styrelseledamöter undertecknad berättelse, innehållande dels redogörelse för de omständigheter, som kunna vara av vikt vid bedömandet av förslaget lämplighet för sparbanken, och dels upplysning, i den mån det kan ske utan förfång för sparbanken, huruvida efter nämnda balansräknings avgivande inträffat händelser, vilka äro av väsentlig betydelse för sparbankens ställning; samt

4. ett av revisorerna avgivet yttrande över den under 3. omförmälda berättelsen såvitt den avser sparbankens ställning.

De handlingar, om vilka förmäles i andra stycket, skola jämväl framläggas å sammanträdet.

Handlägga huvudmännen fusionsfrågan å två sammanträden, skall vad i andra och tredje styckena sägs gälla beträffande båda sammanträdena.

2 mom. Sådant beslut om godkännande av förslag till fusionsavtal, som avses i 1 mom., är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen.

Är för beslutets giltighet något ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Inom fyra månader från det beslutet fattades eller, om klandertalan därå anställt, från det denna talan ogillades genom lagakraftgäande avgörande, skall beslutet av den överlåtande sparbankens styrelse anmälas för registrering. Två bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet, innehållande fullständigt angivande av förslaget till fusionsavtal, skola fogas vid anmälningen. Har anmälan ej gjorts inom föreskriven tid, är frågan om fusion förfallen.

3 mom. Senast fyra månader efter det registrering skett på anmälan som sägs i 2 mom., skall såväl den övertagande som den överlåtande sparbankens styrelse göra ansökan om tillsynsmyndighetens tillstånd att bringa fusionsavtalet till verkställighet. Vid ansökningen skall fogas bevis, att beslutet blivit registrerat.

Tillsynsmyndighetens tillståndsprövning skall grundas å ett bedömande av huruvida fusionen dels kan anses vara förenlig med deras intressen, som äro insättare i eller eljest hava fordringar å de av fusionen berörda sparbankerna, dels framstår som ändamålsenlig ur allmän synpunkt.

Om ansökan, som gjorts inom föreskriven tid, så ock om beslut, som meddelats i anledning av ansökningen skall genom tillsynsmyndighetens försorg underrättelse ofördröjligen avsändas till registreringsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten skall ock ombesörja, att kungörelse om beslut, varigenom tillstånd lämnas till fusionsavtalets verkställande, jämte besvärshänvisning ofördröjligen införes i allmänna tidningarna och i tidning, som är allmänt spridd inom de berörda sparbankernas verksamhetsområden. Där så finnes påkallat, må kungörelsen införas i två eller flera tidningar som sist angivits.

Beslut om tillstånd skall inom sex månader, sedan beslutet vunnit laga kraft, av såväl den övertagande sparbankens som den överlåtande sparbankens styrelse anmälas för registrering. Anmälningen skall vara åtföljd av tillsynsmyndighetens beslut i huvudskrift eller avskrift, så ock av lagakraftbevis. När beslutet registrerats, skall den överlåtande sparbanken anses upplöst samt dess tillgångar och skulder hava övergått till den övertagande sparbanken.

105 §.

Har sparbank trätt i likvidation, må utan hinder därav fusion med annan sparbank äga rum på sätt i 104 § sägs; och skall vad om styrelsen och dess ledamöter samt om revisorerna är stadgat gälla i avseende å likvidatorerna samt likvidationsrevisorerna. Sedan tillsynsmyndighetens lagakraftvunna beslut om tillstånd till fusionens verkställande registrerats, skall likvidationen avslutas, därvid vad i 97, 98 och 103 §§ är stadgat skall gälla.

106 §.

Avtal, som icke avser fusion men varigenom sparbank förbinder sig att, i samband med likvidation, å annan sparbank eller å penninginrättning, som ej är sparbank, överlåta sin rörelse, må ej träffas, med mindre samtliga huvudmän i den överlåtande sparbanken förenat sig om beslut, att sparbanken skall biträda avtalet, eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen samt å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst fyra femtedelar av de röstande och dessa tillika utgjort minst tre fjärdedelar av samtliga huvudmän. Är för giltighet av huvudmännens beslut ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Avalet må, där det icke avser sparbanks överlåtande å bankaktiebolag, ej verkställas utan tillsynsmyndighetens tillstånd.

Om tillsyn

107 §.

Tillsynsmyndigheten skall övervaka, att sparbankerna i sin verksamhet ställa sig till efterrättelse denna lag och andra författningar, såvitt de hava särskilt avseende å sparbanker, ävensom de för sparbankerna gällande reglementena samt de föreskrifter, som med stöd av stadgande i lag eller reglemente meddelats av huvudmännen eller styrelse.

Det åligger tillsynsmyndigheten att jämväl i övrigt med uppmärksamhet följa sparbankernas verksamhet, i synnerhet såvitt angår förhållanden som kunna inverka på sparbanks säkerhet.

Myndigheten har vidare att tillhandagå med råd och upplysningar i fråga om lämpliga inrättandet och bedrivandet av sparbanks verksamhet.

108 §.

Tillsynsmyndighetens tillsyn utövas med ledning av handlingar, vilka jämlikt denna lag insändas till myndigheten, ävensom upplysningar, som inhämtas vid sparbanksundersökning eller annorledes. Sparbanksundersökning skall anställas så ofta sådan anses erforderlig av tillsynsmyndigheten.

109 §.

Tillsynsmyndigheten skall för varje sparbank förordna en revisor att med övriga revisorer deltaga i granskningen av styrelsens förvaltning och sparbankens räkenskaper. Myndigheten äger när som helst återkalla förordnande, som här avses, och i stället utse ny revisor.

För revisor, som förordnats av tillsynsmyndigheten, skall myndigheten utfärda instruktion.

Revisor, som här sägs, åtnjuter arvode med belopp, som bestämmes av tillsynsmyndigheten.

110 §.

Tillsynsmyndigheten äger sammankalla sparbanks styrelse, när så prövas nödigt. Har styrelsen icke efterkommit av myndigheten framställd begäran om utfärdande av kallelse till sammanträde med huvudmännen, må kallelse utfärdas av myndigheten.

Den, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har befogenhet att företräda tillsynsmyndigheten, äger närvara vid sammanträde med huvudmännen eller av myndigheten utlyst styrelsesammanträde och deltaga i överläggningarna.

111 §.

Där tillsynsmyndigheten så finner erforderligt, må myndigheten meddela närmare föreskrifter om sättet för förande av sparbanks räkenskaper, om förvaring av värdehandlingar samt om inventering av dessa.

Befinnes med hänsyn till utomordentliga omständigheter icke lämpligt att sparbanks värdehandlingar förvaras på sätt reglementet angiver, må tillsynsmyndigheten, på framställning av sparbanken, meddela densamma tillstånd tills vidare att förvara handlingarna på annat betryggande sätt som tillsynsmyndigheten föreskriver.

112 §.

Sparbanks styrelse åligger:

att för tillsynsmyndigheten när som helst hålla sparbankens kassa och övriga tillgångar samt alla böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning;

att å tider, som bestämmas av tillsynsmyndigheten, och enligt av myndigheten fastställda formulär upprätta och till myndigheten insända översikter över sparbankens tillgångar och skulder; skolande i sådan översikt angivas, huruvida anledning finnes till antagande, att bokförda värdet av någon i översikten upptagen tillgång överstiger dess verkliga värde;

att jämväl i övrigt meddela tillsynsmyndigheten alla de upplysningar rörande sparbanken, som äskas av myndigheten;

att, så snart förvaltningsberättelsen föreligger underskriven av styrelsen, insända densamma till tillsynsmyndigheten samt att efter verkställd revision

tillställa myndigheten revisionsberättelsen ävensom, efter årssammanträdet med huvudmännen, de protokoll, som upptaga huvudmännens beslut i anledning av nämnda berättelser;

att, då anledning yppas till antagande, att sparbank gjort sådana förluster att det i 29 § stadgade förhållandet mellan sparbanks fonder och dess inlåning rubbats, ofördröjligen upprätta särskild balansräkning för utvisande av sparbankens ställning samt att, därest balansräkningen bekräftar antagandet i fråga, ofördröjligen avsända meddelande härom till tillsynsmyndigheten; samt

att årligen, senast en månad efter huvudmännens årssammanträde, till tillsynsmyndigheten avgiva statistisk redogörelse angående sparbanken å formulär som fastställs av myndigheten.

113 §.

Om sparbanks styrelse eller huvudmän fattat beslut, som står i strid med lag eller reglementet eller eljest finnes medföra våda för sparbankens säkerhet, äger tillsynsmyndigheten förbjuda verkställighet av beslutet. Myndigheten må ock förelägga styrelsen eller huvudmännen att, om beslut som nyss sagts gått i verkställighet, göra rättelse, där så kan ske, ävensom förelägga huvudmän, styrelse eller revisorer att fullgöra vad som åligger dem enligt lag eller reglementet. Förelägganden, som nu sagts, må dock, utom vad angår innehållet av vinst- och förlusträkning eller balansräkning, icke av myndigheten meddelas i fråga om i lag givna föreskrifter, vilkas överträdande är belagt med straff.

Då tillsynsmyndigheten i anledning av att rubbning uppstått i det förhållande, som enligt 29 § skall förefinnas mellan sparbanks fonder och dess inlåning, förelägger sparbankens styrelse att vidtaga rättelse, må, där ej särskilda omständigheter föranleda annat, den tid, inom vilken föreläggandet skall vara fullgjort, icke sättas längre än två månader, och må i intet fall sagda tid bestämmas till mer än ett år.

Har styrelsen underlåtit att ställa sig föreläggande, som sist sagts, till efterrättelse eller har eljest svårare avvikelse skett från denna lag eller reglementet och rättas ej avvikelsen inom förelagd tid, äger tillsynsmyndigheten förordna, att sparbanken genast skall träda i likvidation.

114 §.

Tillsynsmyndigheten äger förelägga vite vid meddelande av föreskrift eller förbud enligt denna lag samt utdöma sådant vite.

115 §.

1 mom. Träder sparbank i likvidation, äger tillsynsmyndigheten förordna ombud, som har att närvara vid likvidatorernas sammanträden, med rätt att yttra sig till protokollet, samt att i övrigt övervaka likvidationen.

Likvidatorerna skola bereda ombudet tillfälle att när som helst inventera sparbankens kassa och övriga tillgångar samt granska sparbankens böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må av ombudet begärd upplysning angående förvaltningen ej förvägras av likvidatorerna.

Tillsynsmyndigheten äger under sparbanks likvidation i avseende å likvidatorer och huvudmän enahanda befogenhet, som, innan sparbanken trätt i likvidation, tillkommer myndigheten enligt denna lag beträffande styrelse och huvudmän.

Tillsynsmyndigheten må, där så prövas erforderligt, förordna likvidationsrevisor. Beträffande denne skall vad som i 109 § sägs om revisor äga motsvarande tillämpning.

Ombud, som avses i detta mom., åtnjuter arvode med belopp, som bestämmas av tillsynsmyndigheten.

2 mom. Har sparbanks egendom avträtts till konkurs, skall tillsynsmyndigheten förordna ett allmänt ombud att såsom konkursförvaltare deltaga i konkursboets förvaltning med den eller de förvaltare, som utses på sätt stadgas i konkurslagen.

Utän hinder av beslut, som kan vara fattat om delning av förvaltningen av boet, äger allmänna ombudet deltaga i förvaltningen i alla dess delar.

Tillsynsmyndigheten må när som helst entlediga ombudet och utse annan i hans ställe. Över sådant beslut må klagan ej föras.

Om arvode till ombud, som här sägs, skall gälla vad i konkurslagen är i allmänhet stadgat beträffande arvode till konkursförvaltare.

116 §.

Där sparbank i fall, som avses i 132 och 133 §§, tillskyndats skada, äger tillsynsmyndigheten föranstalta om talans anställande mot den ersättningskyldige, såframt ej vad i 77, 78 och 103 §§ stadgas utgör hinder för sådan talan.

117 §.

Till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet ävensom av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor, som förordnas enligt 109 § eller 115 § 1 mom., skall varje sparbank årligen erlægga bidrag efter visst, för sparbankerna lika förhållande till sammanlagda beloppet av de utav sparbanken vid utgången av nästföregående kalenderår förvaltade medlen; dock må bidraget till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet icke överstiga fem tusendels procent och bidraget till bestridande av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor icke överstiga fyra tusendels procent av nämnda belopp.

118 §.

Ledamot av eller befattningshavare hos tillsynsmyndigheten må ej vara ledamot av styrelsen för eller anställd hos sparbank.

119 §.

Sparbanks förvaltnings- och revisionsberättelser ävensom det protokoll, som utvisar huvudmännens beslut i anledning av berättelserna, skola genom styrelsens ordförandes försorg hållas anslagna å lätt tillgänglig plats å envar av sparbankens expeditiionslokaler.

120 §.

Tillsynsmyndighet, som avses i denna lag, är bankinspektionen.

Om registrering

121 §.

Ansökan om sparbanks registrering samt anmälan för registrering skola ingivas eller i betalt brev med posten insändas till registreringsmyndigheten. Sådän ansökan eller anmälan skall vara åtföljd av stadgade avgifter.

122 §.

1 mom. Hava vid ansökan om registrering av sparbank eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan ansökan, icke iakttagits

de föreskrifter, som finnas stadgade för varje särskilt fall, eller möter eljest hinder mot registrering av sparbanken på grund av föreskrifterna i denna lag eller annan lag eller författning, skall registrering vägras.

2 mom. Hava vid anmälan för registrering eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan anmälan, icke iakttagits de föreskrifter, som finnas stadgade för varje särskilt fall, eller prövas beslut, som anmäles för registrering, icke hava tillkommit i föreskriven ordning eller ej stå i överensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning eller mot reglementet eller vara till sin avfattning i något viktigare hänseende otydligt eller vilseledande, skall registrering vägras. Är annan grund till sådan klandertalan mot beslut av huvudmännen, vilken avses i 81 § 1 mom. andra stycket, än att vid beslutet ej rätteligen iakttagits i denna lag eller reglementet upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet, skall det dock icke utgöra hinder mot registrering, sedan tid för väckande av klandertalan utgått utan att talan väckts.

3 mom. Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen med posten översända underrättelse om beslutet med skälen därför till sparbanken eller, där anmälan skett med tillämpning av 57 § andra stycket, till den som gjort anmälningen, om han uppgivit postadress.

123 §.

Beviljas sparbanks registrering, skall registreringsmyndigheten låta införa i sparbanksregistret:

1. dagen för tillsynsmyndighetens beslut om stadfästelse å reglementet;
2. sparbankens firma;
3. verksamhetsområdet och den ort, där styrelsen har sitt säte;
4. sparbankens postadress;
5. varje styrelseledamots och styrelsesuppleants så ock, där eljest någon är bemyndigad att teckna sparbankens firma, dennes fullständiga namn och hemvist; samt
6. av vilka och huru firman skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen.

124 §.

Göres, efter det sparbank registrerats, anmälan om förhållande, som enligt denna lag skall anmälas för registrering, skall, där registrering beviljas, vad sålunda anmälts anmärkas i registret.

125 §.

Har ansökan enligt 104 eller 105 § om tillsynsmyndighetens tillstånd att bringa fusionsavtal till verkställighet ej inkommit inom föreskriven tid eller har ansökan genom lagakraftägande beslut avslagits eller har beslut om tillstånd icke anmälts för registrering inom den därför stadgade tiden, skall registreringsmyndigheten förklara frågan om fusion förfallen samt ofördröjligen med posten översända underrättelse därom till sparbankerna.

Har genom lagakraftägande beslut frågan om fusion förklarats förfallen, skall i registret antecknas, att på denna grund den tidigare anteckningen rörande fusionsavtalet avföres ur registret.

126 §.

Företer sparbanks registrerade firma likhet med en i sparbanksregister, handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, försäkringsregistret eller bankregistret tidigare införd firma och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äger han hos domstol föra talan om förbud för

sparbanken att efter viss tid använda förstnämnda firma ävensom ålägga sparbanken det skadestånd, som prövas skäligt.

Menar någon eljest, att en i sparbanksregister verkställd inskrivning län-der honom till förfång, må talan om registreringens upphävande samt om skadestånd föras vid domstol.

127 §.

Har genom lagakraftgående dom förklarats, att en i sparbanksregister gjord inskrivning ej bort ske eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt eller att eljest visst förhållande, varom inskrivning skett, ej föreligger, skall på anmälan av part antecknas i registret, att på nämnda grund den tidigare anteckningen avföres ur registret.

Varder, sedan i sparbanksregister gjorts anteckning om avträdande av sparbanks egendom till konkurs, av överrätt förklarats, att beslutet ej bort meddelas, skall på anmälan därom anteckning ske i registret enligt vad i första stycket stadgas.

Vid anmälan, som ovan sägs, skall fogas avskrift av rättens avgörande, så ock i fall, som avses i första stycket, lagakraftbevis.

128 §.

Vad i sparbanksregister införes, med undantag av meddelande om konkurs varom förmåles i 101 §, skall genom registreringsmyndighetens försorg ofördröjligen kungöras såväl i allmänna tidningarna som ock i tidning, som är allmänt spridd inom den berörda sparbankens verksamhetsområde.

Där i annat fall än som avses i 127 § andra stycket antecknas i registret, att tidigare anteckning avföres ur detsamma, skall kungörelse därom ske efter vad ovan sägs.

129 §.

Det som i enlighet med denna lag blivit infört eller antecknat i sparbanksregister och kungjort i ortstidning skall anses hava kommit till tredje mans kännedom, där ej av omständigheterna framgår, att han varken ägde eller bort äga vetskaps därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blivit eller bort bliva infört eller antecknat i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hava ägt vetskaps därom.

Finnes enligt Konungens förordnande tryckt samling av anmälningar till sparbanksregistren, skall i fråga om behörighet att inför domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräda sparbanken vad samlingen, i den mån den kommit myndigheten till handa, innehåller, äga vitsord för myndigheten, där ej annat förhållande visas vara för handen.

130 §.

Registreringsmyndighet, som avses i denna lag, är länsstyrelsen i det län, inom vilket sparbankens styrelse har sitt säte.

Om klagan över tillsynsmyndighetens och registreringsmyndighetens beslut

131 §.

Över beslut, som meddelas av tillsynsmyndigheten, må klagan föras hos Konungen inom den tid, som är stadgad för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut, men beslutet går ändock i verkställighet, där icke Konungen förordnar annorlunda.

Den som icke åtnöjes med registreringsmyndighets beslut, varigenom registrering vägrats, må sist inom två månader från beslutets dag anföra besvär däröver hos Konungen.

Över beslut om sådan förklaring, som avses i 125 §, må jämväl besvär anföras i den ordning, varom i andra stycket stadgas.

Om skadestånd

132 §.

Har huvudman, styrelseledamot, ledamot av delegation enligt 46 §, revisor, likvidator, likvidationsrevisor eller ombud, som avses i 115 §, vid fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat sparbanken skada, är han pliktig att till sparbanken utgiva ersättning för skadan.

133 §.

Har huvudman eller annan, som avses i 132 §, genom överträdelse av denna lag eller reglementet uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat tredje man skada, är han pliktig att till denne utgiva ersättning för skadan.

134 §.

Har ersättningsskyldighet uppkommit enligt 132 eller 133 § men föreligger allenast ringa vårdslöshet, må ersättningen nedsättas, där det prövas skäligt med hänsyn jämväl till skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Nedsättning efter vad nu är sagt må icke äga rum, om den ersättningsskyldiges förfarande innefattade brottslig handling.

135 §.

Äro flera ersättningsskyldiga för skada efter vad som stadgas i 132—134 §§, skola de svara för ersättningen en för alla och alla för en, den vars ersättningsskyldighet nedsatts enligt 134 §, dock allenast med det nedsatta beloppet. Sinsemellan skola de taga del i ersättningens gäldande efter ty prövas skäligt med hänsyn till den större eller mindre skuld, som finnes ligga envar av dem till last, samt till omständigheterna i övrigt.

Straffbestämmelser

136 §.

Med dagsböter eller fängelse straffas:

1. Stiftare, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i ansökan om stadfästelse av reglementet eller i handling, som enligt 6 § andra stycket skall fogas vid ansökningen;

2. styrelseledamot eller annan, som i anmälan för eller ansökan om registrering eller i försäkran eller annan handling, som fogas därvid, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

3. styrelseledamot eller likvidator, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling, som framlägges å sammanträde med huvudmännen, eller i påskrift å sådan handling eller i handling eller meddelande, som kungöres eller sändes till huvudman;

4. styrelseledamot, där han vid upprättande av balansräkning, vinst- och förlusträkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 60 eller 87 § eller

112 § femte punkten, uppsåtligen förfar i strid med bestämmelserna i 61, 62 eller 63 §;

5. likvidator, som vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 89, 94 eller 97 §, uppsåtligen förfar i strid med bestämmelserna i nämnda lagrum;

6. revisor eller likvidationsrevisor, där han i revisionsberättelse eller annan handling, som framlägges å sammanträde med huvudmännen, eller i påskrift å sådan handling uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift rörande sparbankens angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov vårdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, ändå att anledning därtill föreligger.

137 §.

Med dagsböter eller fängelse straffas ock:

1. styrelseledamot, likvidator eller befattningshavare hos sparbanken, vilken uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i översikt, som avses i 112 §, eller vid lämnande av upplysning enligt 108, 112 eller 115 §;

2. revisor, likvidationsrevisor eller revisors eller likvidationsrevisors medhjälpare som, oaktat han insett eller bort inse, att skada kunnat följa därav, yppar något av vad som kommer till hans kännedom vid verkställd granskning, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande av hans uppdrag.

138 §.

Med dagsböter straffas:

1. styrelseledamot, där han vid upprättande av balansräkning, vinst- och förlusträkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 60 eller 87 § eller 112 § femte punkten, av vårdslöshet förfar i strid med bestämmelser, som avses i 136 § 4.;

2. likvidator, där han vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 89, 94 eller 97 §, av vårdslöshet förfar i strid med bestämmelser, som avses i 136 § 5.;

3. revisor eller likvidationsrevisor, där han annorledes än i 136 § 6. sägs vid upprättande av revisionsberättelse, som avses i 69, 87, 95 eller 97 § väsentligen eftersätter bestämmelserna i nämnda lagrum.

139 §.

Med dagsböter straffas ock

1. den, som bryter mot vad som är stadgat i 39, 40 eller 41 §;

2. den, som underlåter att fullgöra honom enligt 57, 85, 98, 99 eller 101 § åliggande anmälan till registrering eller enligt 36, 85, 98, 99 eller 101 § åvilande anmälan till tillsynsmyndigheten;

3. styrelseordförande, som icke iakttagit föreskriften i 119 §.

Särskilda bestämmelser

140 §.

Sparbank må icke överföra medel till annan pensionsstiftelse än sådan, som bildats uteslutande för pensionering av personal, som är eller varit anställd i sparbankens tjänst, eller efterlevande till sådan personal. Överföring må icke ske med mindre dels överföringen erfordras för att uppbringa stiftelsens förmögenhet till belopp, som motsvarar kapitalvärdet vid

överföringstillfället av intjänade pensioner jämte dyrtidstillägg eller andra därmed jämförliga tillägg, vilka enligt gjorda utfästelser eller inom sparbanken tillämpad sedvänja högst skola utgå, dels ock överskott vid upplösning av stiftelsen skall främst användas till betalning av pensionspremier för anställda hos sparbanken och i övrigt tillföras sparbankernas säkerhetskassa.

Beträffande stiftelse, vars förmögenhet huvudsakligen härrör från medel, som tillskjutits av sparbank, har tillsynsmyndigheten att tillse, att stiftelsens tillgångar ej placeras på sätt som med beaktande av stiftelsens ändamål finnes strida mot grunderna för de angående placering av sparbanks medel i denna lag givna föreskrifterna. Har så skett, må tillsynsmyndigheten förelägga stiftelsen att vidtaga rättelse. Det åligger dem som företråda stiftelsen att, närhelst tillsynsmyndigheten begär det, hålla stiftelsens kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning ävensom lämna myndigheten alla de upplysningar rörande stiftelsen, som åskas av myndigheten.

141 §.

Enskilds förhållande till sparbank må ej yppas i oträngt mål.

142 §.

Sparbank skall i mål, för vilka ej annorledes stadgas genom lag, lyda under allmän underrätt i den ort, där sparbankens styrelse har sitt säte.

143 §.

Närmare bestämmelser rörande i denna lag avsett sparbanksregister, om avgifterna för registrering och kungörande samt om tillsynsmyndighetens utövande av tillsynen över sparbankerna, så ock de föreskrifter, som i övrigt, utöver vad denna lag innehåller, finnas erforderliga för lagens tillämpning, meddelas av Konungen.

2. Lag angående införande av nya lagen om sparbanker

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den nu antagna lagen om sparbanker skall jämte vad här nedan stadgas träda i kraft den 1 januari 1956.

2 §.

Genom nya lagen upphävas, med de begränsningar här nedan stadgas, lagen den 29 juni 1923 (nr 286) om sparbanker tillika med de stadganden, vilka innefatta ändring i eller tillägg till nämnda lag, så ock lagen den 30 april 1942 (nr 226) angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

3 §.

Där i lag eller särskild författning förekommer hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, skall denna i stället tillämpas.

4 §.

Utän hinder av vad i 31 § femte stycket nya lagen stadgas beträffande säkerhet för lån, vilket är ställt på längre återbetalningstid än sex månader

och beträffande vilket sparbanken icke förbehållit sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning inom sagda tid, må sparbank jämväl i fortsättningen såsom säkerhet för dylikt lån godtaga in-teckning i sådan tomträtt till inom sparbankens verksamhetsområde belägen fastighet med byggnad avsedd huvudsakligen för bostadsändamål eller till affärslokaler, beträffande vilken 4 kap. lagen om nyttjanderätt till fast egendom i dess lydelse före den 5 juni 1953 äger tillämpning; dock att avtal, varigenom tomträtten upplåtits, skall hava upprättats i enlighet med av tillsynsmyndigheten godkänt formulär eller eljest hava blivit godtaget av myndigheten samt att återbetalningstiden för lånet icke skall utgå senare än fem år före tomträttsavtalets upphörande.

5 §.

Tillsynsmyndighet, som i nya lagen sägs, skall intill den 1 juli 1956 vara sparbanksinspektionen.

6 §.

Beträffande medel, som för gift kvinnas räkning inestå i sparbank, skall bestämmelsen i 26 § lagen den 29 juli 1892 angående sparbanker i sagda lagrumms ursprungliga lydelse fortfarande äga tillämpning, om äldre giftermålsbalken är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden.

7 §.

I fråga om sparbank, vars reglemente blivit stadfäst före den 1 januari 1956, skola följande bestämmelser lända till efterrättelse:

1. Sparbank, som vill fortsätta verksamheten, är pliktig att före den 1 januari 1960 söka registrering, därvid sparbanken dessförinnan skall hava vidtagit sådana ändringar i sitt reglemente, att det bringats i överensstämmelse med föreskrifterna i nya lagen, samt hava förskaffat sig tillsynsmyndighetens stadfästelse å reglementsändringarna.

Har ej sparbank före dag, som ovan angivits, sökt registrering och har ej Konungen medgivit anstånd med ansökningen, har tillsynsmyndigheten att efter anmälan från registreringsmyndigheten förordna om att sparbanken genast skall träda i likvidation.

2. Till dess registrering skett, skall äldre lag äga tillämpning å sparbanken utom såvitt angår inlåningsrättens omfattning, ändring av reglementet och tillsynen över sparbanken, i vilka hänseenden nya lagens regler skola gälla. Jämväl bestämmelse i nya lagen, varigenom överträdelse av tillsynsreglerna är belagd med straff, skall redan innan registrering skett lända till efterrättelse.

3. Utan hinder av vad i 5 § andra stycket nya lagen sägs må såsom sparbanks firma registreras den benämning, varunder sparbanken utövar sin verksamhet, och må, där sparbank fått såsom firma inregistrerad benämning, som nu sagts, mot sparbanken ej föras talan jämlikt 126 § nya lagen.

4. Sparbank må fortsätta sin verksamhet utan hinder av att sparbanken saknar grundfond eller att dess grundfond uppgår till lägre belopp än i 8 § nya lagen sägs.

Nya lagens regler om garantifond skola gälla beträffande säkerhetsfond.

5. Sedan nya lagen vunnit tillämpning å sparbank, skall nytt val av samtliga huvudmän verkställas så snart kan ske och senast före utgången av år 1960, dock att, där enligt äldre reglementsbestämmelser successiva val av huvudmän skolat äga rum, nyval må, om det nya reglementet så medger, förrättas successivt allt efter som äldre mandattider utlöpa. Enligt nya lagen valda huvudmän skola tillträda sitt uppdrag från närmast efter

valet inträffande årsskifte eller årssammanträde, allt enligt vad i reglementet sägs. Till dess omförmälda nyval ägt rum, skola äldre reglementsbestämmelser angående huvudmännens tillsättande och antal lända till efterrättelse.

Intill dess de genom nyvalet utsedda huvudmännen tillträtt sitt uppdrag, må före nyvalet tillsatta huvudmän utöva sitt uppdrag under den tid, för vilken de äro valda, ändå att de icke uppfylla nya lagens fordringar för valbarhet.

6. De styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, som äro valda, då nya lagen vinner tillämpning å sparbanken, må utöva sitt uppdrag under den tid, för vilken de äro valda, ändå att de icke uppfylla nya lagens fordringar för valbarhet.

7. Genom vad i 22 § nya lagen stadgas sker ej inskränkning i den rätt att njuta ränta å tillskjuten fond, som enligt sparbankens reglemente eller eljest gjort förbehåll före lagens ikraftträdande tillagts stiftare eller annan bidragstecknare.

8. Utan hinder av vad i 31 § femte stycket nya lagen stadgas beträffande säkerhet för lån, vilket är ställt på längre återbetalningstid än sex månader och beträffande vilket sparbanken icke förbehållit sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning inom sagda tid, må dylikt lån, som beviljats innan nya lagen vunnit tillämpning å sparbanken, utestå under den tid, som avtalats mellan sparbanken och låntagaren vid lånets utlämnande.

9. Sparbank, som före den 1 januari 1956 utövat verksamhet vid filial, må intill den 1 januari 1960 fullfölja verksamheten utan särskilt tillstånd eller medgivande. Vill sparbanken jämväl därefter bedriva verksamheten, skall sparbanken, därest enligt nya lagen tillsynsmyndighetens tillstånd eller annan sparbanks medgivande skulle hava varit erforderligt för filialens inrättande, före den 1 januari 1960 hava inhämtat motsvarande tillstånd eller medgivande till filialens fortsatta bestånd.

3. Lag angående ändring i lagen den 18 september 1903 (nr 101) angående bankaktiebolags och sparbanks konkurs¹

Häri genom förordnas, att i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolags och sparbanks konkurs *dels* nuvarande 2 och 3 §§ skola upphöra att gälla, *dels* nuvarande 4 och 5 §§ skola erhålla beteckningarna 2 och 3 §§, *dels* ock 1 § skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

Angående allmänt ombud, som förordnas i bankaktiebolags och i sparbanks konkurs, stadgas i lagen om bankrörelse och lagen om sparbanker. Å sådant ombud skall tillämpas vad i denna lag föreskrives.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

4. Lag angående ändring i lagen den 15 juni 1934 (nr 300) om sparbankernas säkerhetskassa

Häri genom förordnas, att 2, 4, 5, 6 och 7 §§ lagen den 15 juni 1934 om sparbankernas säkerhetskassa² skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

¹ Senaste lydelse se 1921:231.

² Senaste lydelse av 6 § se 1940:129.

2 §.

Såsom bidrag — — — kalenderår förvaltade.

Vad nu sagts skall ej gälla sparbank, vars fonder i den mening som avses i 29 § lagen om sparbanker, sedan i förekommande fall därifrån avdragits garantifond och upplånat förlagskapital och under de tio första åren efter sparbankens bildande jämväl grundfond, antingen icke äro tillräckliga för iakttagande av det förhållande, som enligt nyssnämnda lagrum skall förefinnas emellan sparbankens inlåning och dess fonder, eller genom bidragets erläggande skulle bliva otillräckliga för iakttagande av nämnda förhållande.

4 §.

1 mom. Kassan förvaltas — — — alla för en.

2 mom. Chefen för tillsynsmyndigheten för sparbankerna eller, vid förfall för honom, annan ledamot av myndigheten äger vid styrelsens sammanträden deltaga i överläggningarna och få till protokollet antecknat den mening, han uttalat i ärende, som förekommit till behandling.

5 §.

Kassans medel skola insättas hos riksgäldskontoret eller i riksbanken eller placeras i fullgoda inhemska obligationer; dock må ett belopp ej överstigande en tiondel av kassans medel innestå hos inländskt bankaktiebolag eller sparbank.

6 §.

1 mom. Kassans styrelse må, efter prövning i varje särskilt fall och på villkor, som styrelsen äger bestämma, med anlitande av kassans medel lämna dels bistånd åt sparbank, vars fonder i den mening, som avses i 29 § lagen om sparbanker, till följd av inträffade förluster nedgått under det i förhållande till sparbankens inlåning enligt nyssnämnda lagrum erforderliga beloppet, ävensom åt sparbank, som eljest på grund av inträffade eller väntade förluster råkat i eller kan befaras råka i svårigheter, dels ock, i den utsträckning så finnes skäligt, gottgörelse åt insättare i sparbank, som trätt i likvidation eller försatts i konkurs.

2 mom. Med anlitande av kassans medel skall styrelsen, såvida ej särskilda skäl föranleda annat, lämna ersättning åt sparbank, som åsamkats förlust genom förskingring eller annan trolöshet.

Kassan äger inträda i sparbankens rätt gentemot den, som vållat förlusten.

7 §.

För granskning — — — av Konungen.

Revisorerna hava att efter verkställd granskning avgiva berättelse däröver till tillsynsmyndigheten. Myndigheten, som även själv må företaga erforderlig granskning, skall till Konungen avgiva utlåtande över revisorernas berättelse. Om ansvarsfrihet för styrelsen beslutar Konungen.

Hava revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat kassan skada, äro de pliktiga att en för båda och båda för en utgiva ersättning för skadan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

Vad i denna lag stadgas angående garantifond skall jämväl gälla säkerhetsfond.

**5. Lag angående ändrad lydelse av 2 § 14:o) lagen den 26 maj 1909
(nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹**

Härigenom förordnas, att 2 § 14:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

14:o) mål om inmutning — — — av farmaceutisk specialitet;
mål om anteckning i aktiebolags-, försäkrings-, förenings-, handels-, sparbanks- eller annat dylikt register, om anmälan om idkande av näringsyrke;

mål om registrering — — — av sådant förbud;

mål om beslut, i andra fall än förut i denna paragraf angivits, av registreringsmyndigheten för aktiebolag i ärende rörande sådant bolag eller av registreringsmyndighet för sparbank eller av tillsynsmyndighet över registrerade understödsföreningar;

mål om beslut — — — och andra personalstiftelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

6. Lag om ändrad lydelse av 6 § lagen den 13 juli 1887 (nr 42) angående handelsregister, firma och prokura²

Härigenom förordnas, att 6 § lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

6 §.

Företer i handelsregistret införd firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret eller sparbanksregister tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan av denne förbjuda innehavaren av förstnämnda firma att efter viss tid använda firman ävensom ålägga honom det skadestånd, som prövas skäligt.

Menar någon — — — vid domstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

**7. Lag angående ändrad lydelse av 200 § lagen den 14 september 1944
(nr 705) om aktiebolag**

Härigenom förordnas, att 200 § lagen den 14 september 1944 om aktiebolag skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

200 §.

Företer aktiebolags registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret eller sparbanksregister tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge

¹ Senaste lydelse av 2 § 14:o) se 1951:475.

² Senaste lydelse av 6 § se 1911:43 s. 3.

han hos domstol föra talan om förbud för aktiebolaget att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd. Rätt till sådan talan mot aktiebolag äge ock annat aktiebolag vars firma senare registrerats, där tidigare godkännande av firman då var gällande enligt 6 §.

Menar någon — — — vid domstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

8. Lag angående ändrad lydelse av 312 § lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse

Häri genom förordnas, att 312 § lagen den 17 juni 1948 om försäkringsrörelse skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

312 §.

Företer försäkringsbolags registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, sparbanksregister eller försäkringsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge han hos domstol föra talan om förbud för bolaget att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd.

Menar någon — — — vid domstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

9. Lag angående ändrad lydelse av 102 § lagen den 1 juni 1951 (nr 308) om ekonomiska föreningar

Häri genom förordnas, att 102 § lagen den 1 juni 1951 om ekonomiska föreningar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

102 §.

Företer förenings registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, försäkringsregistret, sjukkasseregister, understödsföreningsregister, sambruksföreningsregistret eller sparbanksregister tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge han hos domstol föra talan om förbud för föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd.

Menar någon — — — vid domstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

Preliminärt utkast
till
kungörelse om sparbanker

Härigenom förordnas som följer.

Om sparbanks bildande

1 §.

Reglemente för sparbank skall angiva:

1. sparbankens firma;
2. verksamhetsområdet;
3. den ort, där styrelsen skall hava sitt säte;
4. grundfondens belopp samt huruvida grundfonden eller del därav skall med eller utan ränta återbäras;
5. huvudmännens antal;
6. valkorporation, som skall förrätta kommunalval av huvudmän, samt, där sådant val skall förrättas av flera korporationer, fördelningen av antalet mandat dem emellan, därvid fördelningen, såvida ej särskilda skäl föranleda till annat, skall ske efter invånarantalet i de kommuner, korporationerna företräda; ordning för åstadkommande av en successiv förnyelse av huvudmannakåren; det närmare förfarandet i övrigt vid huvudmannavalen;
7. huvudmännens befogenheter;
8. ort för huvudmännens årssammanträde, de ärenden som skola förekomma till behandling å sådant sammanträde samt det sätt, på vilket kallelse till sammanträde med huvudmännen skall ske;
9. antalet styrelseledamöter och suppleanter för dem, tid för vilken de skola väljas, huru ordförande i styrelsen skall utses samt styrelsens åligganden;
10. antalet revisorer samt tid för vilken de skola väljas;
11. huruvida styrelsen, enligt vad därom stadgas i denna lag, må inrätta avdelningskontor eller sparställe ävensom de befogenheter, som tillkomma ledningen för avdelningskontor;
12. det belopp, varutöver en och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning icke må ökas annorledes än genom upplupen räntas läggande till kapitalet;
13. uppsägningstid för återbetalning av medel, insatta å sparbanksräkning;
14. huruvida sparbanken må driva annan verksamhet än in- och utlåning av penningar eller verksamhet som omförmäles i 6 § i denna kungörelse samt i 32 och 33 §§ lagen om sparbanker, såvitt angår mottagande av värdehandlingar till förvaring och förvaltning efter tillståndsprövning som stadgas i nämnda paragraf i denna kungörelse, samt vari dylik annan verksamhet skall bestå; ävensom
15. sättet för förvaring och inventering av kassa och värdehandlingar.

2 §.

Ansökan om sparbanks registrering skall göras av dess styrelse senast ett år från det stadfästelse meddelats å sparbankens reglemente.

Ansökningen skall innehålla uppgift om styrelseledamöts och styrelsesuppleants fullständiga namn ävensom hemvist, så ock förklaring att dessa personer äro svenska medborgare och ej äro omyndiga.

I ansökningen skall uppgivas av vilka och huru sparbankens firma skall tecknas, där den ej tecknas av allenast styrelsen på grund av lagen om sparbanker. Skall firman tecknas av annan person än som avses i andra stycket, gäller vad där är stadgat även i fråga om sådan firmatecknare.

Sparbankens postadress skall jämväl angivas i ansökningen.

Vid ansökningen skola fogas:

1. reglementet med bevis om stadfästelsen, i två styrkta avskrifter;
2. styrkta avskrifter av de protokoll, som bestyrka att huvudmän och revisorer utsetts och vilka som utsetts till styrelseledamöter och styrelsesuppleanter; samt
3. en av samtliga styrelseledamöter undertecknad försäkran, att det belopp, vartill grundfonden enligt reglementet skall uppgå, blivit behörigen inbetalt.

Har å ansökningen varje styrelseledamot och styrelsesuppleant eller annan, som är bemyndigad att teckna sparbankens firma, ej egenhändigt skrivit sin av vittnen styrkta namnteckning, skall vid ansökningen fogas en särskild bilaga, därå namnteckningen finnes och blivit styrkt av vittnen.

Om huvudmän

3 §.

Om huvudman, som tillsatts av kommunal valkorporation, avgår eller avlider, innan den tid för vilken han blivit utsedd, gått till ända, eller hinder för honom att vara huvudman uppkommer, åligger det sparbankens styrelse att ofördröjligen hos korporationen göra anmälan om avgången.

4 §.

Huvudman må icke i denna sin egenskap åtnjuta arvode.

I sparbanks reglemente må intagas bestämmelse om att, där väglängden mellan huvudmans hemvist och huvudmännens sammanträdeslokal är större än tre kilometer, resekostnadsersättning vid deltagande i sammanträde med huvudmännen må utgå till huvudman. I den mån resa kan företagas med järnväg, omnibus, spårvagn eller fartyg, må ersättningen ej överstiga avgiften för tredje klass plats på järnväg, plats i omnibus eller spårvagn eller salongsplats på fartyg. Eljest må ersättningen högst motsvara lägsta avgiften för taxebil.

Där huvudman är bosatt på så stort avstånd från sammanträdeslokal för huvudmännen, att resan fram och åter måste företagas å särskild dag, må i reglementet intagas bestämmelse om att ersättning för resdag skall utgå efter särskilda, i reglementet angivna grunder.

Om rörelsen

5 §.

Sparbanksbok skall vara försedd med ordningsnummer. I sparbanksboken skall intagas erinran om att överlåtelse bör till nye ägarens säkerhet anmälas hos sparbanken. Har beträffande de insatta medlens utbetalning

gjorts förbehåll, skall anteckning därom ske i sparbanksboken. Denna skall därjämte innehålla anvisning om att insättningsbestämmelserna i övrigt finnas intagna i lagen om sparbanker och i reglementet samt att lagen och reglementet äro tillgängliga för envar i sparbankens expeditionslokal.

6 §.

Utan särskilt tillstånd av sparbanksinspektionen äger sparbank ej mottaga värdehandlingar till förvaring och förvaltning. Tillstånd till sådan verksamhet må ej meddelas, med mindre förvaring och förvaltning av värdehandlingar prövas, med hänsyn till sparbankens organisation och förvaringsanordningar samt fonder, kunna med trygghet anförtros åt sparbanken. Inspektionen äger föreskriva de villkor för verksamhetens utövande eller de inskränkningar däri, som kunna anses erforderliga. Tillstånd må återkallas, då förutsättningarna för tillståndets meddelande finnas icke vidare föreligga; återkallas tillståndet, är sparbanken pliktig att, så snart kan ske, avveckla nämnda verksamhet.

7 §.

Angående förvärv, som förmälas i 33 § lagen om sparbanker, skall anmälan ofördröjligen göras hos sparbanksinspektionen.

8 §.

Filial skall hava fast expeditionsplats. Särskilda tider skola vara bestämda för expeditionens öppethållande.

Har filial inrättats utan att särskilt tillstånd därtill behövt inhämtas, skall anmälan om inrättandet ofördröjligen göras hos länsstyrelsen och sparbanksinspektionen.

Om styrelse och firmateckning

9 §.

Om styrelseledamot entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara styrelseledamot uppkommer enligt 37 § lagen om sparbanker och suppleant ej finnes, åligger det övriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val av ny ledamot för återstående mandattid. Meddelas icke annan föreskrift i reglementet, må dock med valet anstå till nästa årssammanträde med huvudmännen, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter samt antalet ej understiger fem.

10 §.

Styrelsen skall, så snart kan ske, till länsstyrelsen och sparbanksinspektionen insända styrkt avskrift av instruktion, som avses i 39 § lagen om sparbanker, ävensom, där ändringar vidtagas i densamma, meddela länsstyrelsen och inspektionen därom.

11 §.

I reglementet må närmare bestämmelser upptagas om de förutsättningar, under vilka styrelsesuppleant äger inträda i tjänstgöring, så ock, där flera suppleanter finnas, om ordningen för deras inträde. Sådan bestämmelse må ej registreras.

12 §.

Inom styrelsen skall en ledamot vara ordförande. Hava huvudmännen ej utsett ordförande, skall styrelsen välja ordförande. Vid lika röstetal skall därvid valet avgöras genom lottnings.

13 §.

Det åligger ordföranden att tillse att sammanträden hållas så ofta sparbankens reglemente föreskriver och eljest då så erfordras. Framställer styrelseledamot begäran om sammankallande av styrelsen, skall hans begäran efterkommas.

Vid styrelsens sammanträden skola föras protokoll, vilka skola till riktigheten bestyrkas av ordföranden och den ledamot styrelsen därtill utser. Styrelseledamot är berättigad att på begäran få särskild från styrelsens beslut avvikande mening antecknad till protokollet. Protokollen skola föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

14 §.

Styrelsen är beslutför, där de vid sammanträde tillstädesvarandes antal överstiger hälften av hela antalet styrelseledamöter, såframt ej för beslutförhet högre antal föreskrivits i reglementet. Ärende må dock icke företagas, med mindre såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter eller, vid förfall för någon av dem, suppleant för honom erhållit tillfälle att deltaga i ärendets behandling.

Såsom styrelsens beslut gäller, där föreskrift om särskild röstpluralitet ej givits i reglementet, den mening, om vilken vid sammanträdet de flesta röstande förena sig, och vid lika röstetal den mening, som biträdades av ordföranden.

15 §.

Det åligger styrelsen att utfärda erforderliga bestämmelser angående kas-saverksamheten vid sparbanken ävensom, vad gäller filial, jämväl angående rörelsen i övrigt och hur densamma skall övervakas från huvudkontorets sida. Styrelsen skall till sparbanksinspektionen insända styrkt avskrift av bestämmelserna samt, om ändringar vidtagas i desamma, meddela inspektionen därom.

16 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för sparbank, bör undertecknas med dess firma, och skola de, som teckna firman, därvid underskriva sina namn.

17 §.

Å sammanträde för delgivning av stämning enligt 46 § andra stycket lagen om sparbanker skola huvudmännen jämväl förrätta val av ställföreträdare att föra sparbankens talan.

18 §.

Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna sparbankens firma eller ändrar styrelseledamot eller eljest någon, som bemyndigats teckna firman, sitt hemvist eller ändras sparbankens postadress, skall styrelsen därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Å denna anmälan skall vad i 2 § andra, tredje och sjätte styckena sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändrad postadress, skall fogas styrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som bestyrker ändringen.

Rätt att göra anmälan enligt första stycket tillkommer den som beröres av anmälningen.

19 §.

Styrelseledamot må i sådan egenskap uppbära arvode endast såvitt det uttryckligen medgives i reglementet.

Om bokföring och styrelsens årsredovisning

20 §.

1 mom. Beträffande sparbanks handelsböcker skola gälla följande särskilda bestämmelser.

Dagbok skall föras i form av kassabok, som skall upptaga alla in- och utbetalningar.

Jämte kassabok skall sparbank föra:

avräkningsbok för insättarna med upplägg för envar av dem ävensom ett årligt sammandrag av dessa avräkningar, skolande tillgodohavanden, som för en och samma insättare innestå å olika konton, föras å skilda upplägg;

lånebok, som skall upptaga de lån, sparbanken utlämnat, å dessa inbetalade räntor och gjorda avbetalningar samt för lånen ställda säkerheter ävensom ett årligt sammandrag av låneräkningarna;

register å sparbankens insättare;

register å sparbankens gäldenärer; samt

huvudbok, som skall avslutas för varje år och fullständigt utvisa sparbankens rörelse under året samt dess ställning vid årets början och slut.

Genom hänvisningar i avräkningsboken eller anteckning i registret å insättare skall åstadkommas, att sammanlagda beloppet av en och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning lätt kan fastställas.

Styrelsen äger, där så prövas lämpligt, uppdelade envar av ovannämnda böcker i flera och låta föra även andra böcker.

2 mom. Räkenskapsår för sparbank skall sammanfalla med kalenderår.

21 §.

Har beträffande styrelsens förvaltningsberättelse avvikande mening antecknats till styrelsens protokoll, skall yttrandet fogas till förvaltningsberättelsen.

I förvaltningsberättelsen skall uppgivas medelantalet under året i sparbankens tjänst anställda personer. I den mån motsvarande uppgifter ej lämnas i vinst- och förlusträkningen, skall ock i särskilda poster upptagas sammanlagda beloppet av utbetalda löner och ersättningar under året dels till styrelsen och andra personer i ledande ställning, dels ock till övriga befattningshavare i sparbanken.

Har tillgång vid slutet av det år, varunder den förvärvats, i balansräkningen upptagits till högre belopp än som motsvarat kostnaden för dess förvärvande eller har tillgången därefter upptagits till högre värde än i närmast föregående balansräkning, skall i förvaltningsberättelsen angivas grunden för uppskrivningen, det belopp, varmed uppskrivning skett, och användningen av beloppet. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, där värdeminskningskonto nedgått.

Om revision

22 §.

Den som utsetts till revisor eller revisorssuppleant skall ofördröjligen underrättas därom.

23 §.

Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag: att granska sparbankens böcker och andra räkenskaper;

att taga del av styrelsens och huvudmännens protokoll samt av de föreskrifter rörande sparbankens kreditgivning, som utfärdats av styrelsen;

att verkställa inventering eller, därest reglementet tillåter att revisorerna underlåta att själva utföra inventeringen, kontrollera verkställd inventering av sparbankens kassa och övriga tillgångar;

att efterse, huruvida sparbankens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande; samt

att, sedan styrelsens förvaltningsberättelse avgivits, granska densamma.

Minst en gång varje halvår skola revisorerna:

granska större lån och andra större placeringar av sparbankens medel;

granska av styrelsen vidtagna åtgärder i fråga om förvaltning och avyttring av jämlikt 33 § lagen om sparbanker inköpt eller övertagen egendom;

taga del av de förelägganden och erinringar, som av tillsynsmyndighet kunna hava gjorts till styrelsen; samt

taga del av rapporter över inspektioner och undersökningar rörande sparbankens huvud- och filialkontor.

I övrigt skola revisorerna vidtagna de åtgärder, som må vara erforderliga för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget.

24 §.

Styrelsen skall giva revisor tillgång till sparbankens böcker, räkenskaper och andra handlingar samt i övrigt det biträde, som av honom påkallas för uppdraget. Av revisor begärd upplysning angående förvaltningen må ej vägras av styrelsen.

Revisorerna skola skriftligen delgiva styrelsen de erinringar i fråga om sparbankens verksamhet, till vilka deras granskning må giva anledning.

25 §.

Då revisorerna till styrelsen återställa förvaltningsberättelsen, skola de å denna hava tecknat påskrift med yttrande, huruvida i förvaltningsberättelsen upptagna vinst- och förlusträkning samt balansräkning överensstämma med sparbankens av revisorerna granskade böcker eller icke, och skall påskriften i övrigt beträffande granskningen innefatta hänvisning till revisionsberättelsen.

26 §.

Revisor, som hyser från de i revisionsberättelsen gjorda uttalandena skiljaktig mening eller eljest finner särskilt uttalande påkallat, äger till revisionsberättelsen foga yttrande därom, såframt han ej avger särskild revisionsberättelse.

Om sammanträde med huvudmännen

27 §.

Såvitt hinder ej möter, böra styrelsens ledamöter närvara vid sammanträde med huvudmännen, så ock minst en av revisorerna, där å sammanträdet skall behandlas redovisning för sparbanken eller eljest ärende förekommer av beskaffenhet att revisors närvaro kan anses påkallad. Rätt att närvara vid sammanträde tillkommer städse revisor.

28 §.

Vid omröstning äger varje huvudman en röst. Huvudman må allenast personligen utöva sin rösträtt.

Huvudmännen äro besluttföra, där de vid sammanträde tillstådesvarande huvudmännens antal överstiger hälften av hela antalet huvudmän, såframt ej för beslutförhet högre antal föreskrivits i reglementet. Är tillstådesvarande huvudman enligt stadgandet i 56 § andra stycket lagen om sparbanker hindrad att deltaga i behandling av ärende, utgör ej den omständigheten, att till följd därav antalet av de deltagande icke uppgår till det för beslutförhet bestämda, hinder för ärendets företagande.

Där ej enligt lagen om sparbanker eller sparbankens reglemente särskild röstövertikt erfordras, gäller såsom huvudmännens beslut den mening, om vilken vid sammanträdet de flesta rösterna förena sig. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning men i andra frågor gäller den mening, som biträdes av ordföranden.

29 §.

Senast en vecka före årssammanträdet skola genom styrelsens försorg förvaltnings- och revisionsberättelserna översändas till huvudmännen.

30 §.

Styrelsen har att på sätt reglementet föreskriver kalla huvudmännen till sammanträde. Föreskrivna kallelseåtgärder skola vara vidtagna senast två veckor före årssammanträde och senast en vecka före annat sammanträde. Där för giltighet av beslut fordras, att det fattats på två på varandra följande sammanträden med huvudmännen, må kallelse till det andra sammanträdet ej ske, innan det första hållits.

Oavsett vad enligt 28 § andra stycket eller reglementet gäller om huvudmännens beslutförhet, skola till sammanträde kallas samtliga huvudmän.

Om ändring av reglementet

31 §.

När beslut om ändring av sparbanks reglemente blivit stadfäst, skall reglementsändringen ofördröjligen anmälas för registrering, och skall vid anmälningen fogas i två exemplar reglementet i förändrat skick eller utdrag därav, som utvisar ändringen, med bevis om stadfästelsen.

Om talan å huvudmännens beslut

32 §.

Om förordnande, varom i 62 § 2 mom. lagen om sparbanker sägs, skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, genom rättens försorg ofördröjligen avsändas meddelande för registrering.

Om likvidation och upplösning

33 §.

Om likvidator, som är vald av huvudmännen, entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara likvidator uppkommer enligt 65 § första stycket lagen om sparbanker och suppleant ej finnes, åligger det övriga likvidatorer att ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för val av ny likvidator.

34 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att sparbanken trätt i likvidation. Anmälningen skall innehålla uppgift om dagen för likvi-

datorernas tillsättande. Beträffande anmälan för registrering skall i övrigt rörande likvidator eller suppleant för honom eller i fråga om rätt att under likvidationen teckna sparbankens firma eller om ändring av sparbankens postadress vad i 2 och 18 §§ är stadgat för där avsedda fall äga motsvarande tillämpning.

35 §.

Beträffande styrelsens skyldighet att till huvudmännen viss tid före deras sammanträde enligt 67 § lagen om sparbanker översända handlingar, om vilka stadgas i nyssnämnda lagrum, skall i tillämpliga delar gälla vad förut i denna kungörelse finnes föreskrivet rörande årssammanträde med huvudmännen.

36 §.

I fråga om sådant sammanträde med huvudmännen, som avses i 67 § andra stycket, 72 § andra stycket och 73 § andra stycket lagen om sparbanker, ävensom sammanträde för behandling av ärende, som avses i 77 § samma lag, skola kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före sammanträdet.

37 §.

Ett av likvidatorerna underskrivet exemplar av balansräkning, varom förmäles i 68 § lagen om sparbanker, skall av dem ofördröjligen överlämnas till likvidationsrevisorerna.

38 §.

Hava under likvidationen sparbankens tillgångar så nedgått i värde, att fara är för handen, att de ej fullt förslå till skuldernas gäldande, och är ej ställningen sådan, att sparbankens egendom genast bör avträdas till konkurs, skola likvidatorerna, så snart kan ske, lämna meddelande om ställningen å sammanträde med huvudmännen. Till sådant sammanträde skola kallas jämväl de kända fordringsägare, vilka ännu icke erhållit betalning.

39 §.

Under likvidation skall sparbankens firma tecknas med tillägg av orden »i likvidation». I övrigt skall vad i 16 § finnes stadgat i fråga om under-tecknande av handling, som utfärdas för sparbanken, äga motsvarande tillämpning under sparbankens likvidation.

40 §.

Beträffande av likvidatorerna avgiven förvaltningsberättelse enligt 71 § lagen om sparbanker skall vad som stadgas i 21 § första stycket denna kungörelse äga motsvarande tillämpning.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för sparbanken, upplysning lämnas om likvidationens gång. Hava tillgångar i balansräkningen upptagits till lägre eller högre värde än i närmast föregående balansräkning, skola i förvaltningsberättelsen angivas de belopp, med vilka nedsättning eller höjning skett av de under särskild post i balansräkningen upptagna tillgångarnas sammanlagda värde.

Har likvidationen ej avslutats inom två år, skola i nästa förvaltningsberättelse de hinder uppgivas, som mött därför.

41 §.

Om likvidationsrevisorernas skyldighet att förse de i 71 och 73 §§ lagen om sparbanker onämnda förvaltningsberättelserna med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat i 25 § ovan i denna kungörelse.

42 §.

Beträffande likvidatorernas skyldighet att till huvudmännen viss tid före sammanträden, som avses i 72 och 73 §§ lagen om sparbanker, översända dels de av dem enligt 71 och 73 §§ samma lag avgivna redovisningshandlingarna, dels ock revisionsberättelser, som avses i 72 och 73 §§ i lagen, skall gälla vad som stadgas i 29 § denna kungörelse.

43 §.

Då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och inför huvudmännen framlagt slutredovisning för sin förvaltning, skall anmälan därom ofördröjligen göras för registrering.

Vid anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga likvidatorer, skola fogas bestyrkt avskrift av protokoll, som förts i ärendet, ävensom bevis om dagen för utfärdande av kallelsen å okända borgenärer.

Om fortsatt likvidation enligt 74 § lagen om sparbanker skall anmälan av likvidatorerna ofördröjligen göras för registrering.

44 §.

Rörande beslut om avträdande av sparbanks egendom till konkurs skall meddelande samtidigt med kungörelsen om beslutet genom konkursdomarens försorg avsändas för registrering.

Det åligger konkursförvaltaren att, då konkurs avslutats, för registrering ofördröjligen avsända meddelande därom med angivande huruvida överskott finnes eller icke.

Om fusion

45 §.

Minst en vecka före det sammanträde, varå fråga om fusionsavtal enligt 78 § lagen om sparbanker upptages av huvudmännen i den överlåtande sparbanken, skola för dessa hållas tillgängliga hos sparbanken:

1. fullständigt förslag till fusionsavtal mellan den överlåtande och den övertagande sparbanken;

2. avskrift av den överlåtande sparbankens senast fastställda balansräkning, försedd med anteckning om huvudmännens beslut rörande sparbankens vinst, samt avskrift av förvaltnings- och revisionsberättelserna för samma år;

3. en av den överlåtande sparbankens samtliga styrelseledamöter undertecknad berättelse, innehållande dels redogörelse för de omständigheter, som kunna vara av vikt vid bedömandet av förslaget lämplighet för sparbanken, och dels upplysning, i den mån det kan ske utan förfång för sparbanken, huruvida efter nämnda balansräknings avgivande inträffat händelser, vilka äro av väsentlig betydelse för sparbankens ställning; samt

4. ett av revisorerna avgivet yttrande över den under 3 omnämnda berättelsen såvitt den avser sparbankens ställning.

I första stycket nämnda handlingar skola jämväl framläggas å sammanträdet.

Handlägga huvudmännen fusionsfrågan å två sammanträden, skall vad nu sagts gälla beträffande båda sammanträdena.

Inom fyra månader från det att förslag till fusionsavtal godkändes enligt vad därom stadgas i 78 § 1 och 2 mom. lagen om sparbanker eller, om klandertalan å godkännandebeslutet anställts, från det denna talan ogillades ge-

nom lagakraftägande avgörande, skall godkännandet av den överlåtande sparbankens styrelse anmälas för registrering. Två bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet, innehållande fullständigt angivande av förslaget till fusionsavtal, skola fogas vid anmälningen.

Rörande sådan i 78 § 3 mom. lagen om sparbanker avsedd ansökan, som gjorts inom föreskriven tid, så ock av beslut, som meddelats i anledning av ansökningen, skall länsstyrelsen ombesörja registrering.

Länsstyrelsen skall ock ombesörja, att kungörelse om beslut, varigenom tillstånd lämnas till fusionsavtalets verkställande, jämte besvärshänvisning ofördröjligen införes i allmänna tidningarna och i tidning, som är allmänt spridd inom de berörda sparbankernas verksamhetsområden. Där så finnes påkallat, må kungörelsen införas i två eller flera tidningar som sist angivits.

Beslut om tillstånd skall inom sex månader, sedan beslutet vunnit laga kraft, av såväl den övertagande sparbankens som den överlåtande sparbankens styrelse anmälas för registrering. Anmälningen skall vara åtföljd av länsstyrelsens beslut i huvudskrift eller styrkt avskrift, så ock av lagakraftbevis.

Om tillsyn

46 §.

Revisor enligt 81 § lagen om sparbanker samt likvidationsrevisor och ombud, vilka avses i 82 § 1 mom. samma lag, åtnjuta arvode med belopp, som bestämmas av länsstyrelsen efter sparbanksinspektionens hörande.

Om arvode till ombud, som sägs i 82 § 2 mom. lagen om sparbanker, stadgas i samma lagrum.

47 §.

Sparbanksinspektionen äger sammankalla sparbanks styrelse, när så prövas nödigt. Har styrelsen icke efterkommit av inspektionen framställd begäran om utfärdande av kallelse till sammanträde med huvudmännen, må kallelse utfärdas av inspektionen.

Den, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har befogenhet att företräda sparbanksinspektionen, äger närvara vid sammanträde med huvudmännen eller av inspektionen utlyst styrelsesammanträde och deltaga i överläggningarna.

48 §.

Ledamot av eller befattningshavare hos sparbanksinspektionen må ej vara ledamot av styrelsen för eller anställd hos sparbank.

49 §.

Revisor enligt 81 § lagen om sparbanker samt likvidationsrevisor enligt 82 § samma lag skall minst en gång varje halvår till såväl länsstyrelsen som sparbanksinspektionen avlämna rapport angående revisionsarbetet. Rapporten skall särskilt angiva det närmare tillvägagångssättet vid revisionsarbetets utförande samt i övrigt avse de förhållanden, som förtjäna uppmärksammas av tillsynsmyndigheterna.

50 §.

Sparbanks förvaltnings- och revisionsberättelser ävensom det protokoll, som utvisar huvudmännens beslut i anledning av berättelserna, skola ge-

nom styrelsens ordförandes försorg hållas anslagna å lätt tillgänglig plats i envar av sparbankens expeditiionslokaler.

Om registrering

51 §.

Ansökan om sparbanks registrering samt anmälan för registrering skola ingivas eller i betalt brev med posten insändas till registreringsmyndigheten. Sådan ansökan eller anmälan skall vara åtföljd av stadgade avgifter.

52 §.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen med posten översända underrättelse om beslutet med skälen därför till sparbanken eller, där anmälan skett med tillämpning av 18 § andra stycket, till den som gjort anmälningen, om han uppgivit postadress.

53 §.

Beviljas sparbanks registrering, skall registreringsmyndigheten låta införa i sparbanksregistret:

1. dagen för länsstyrelsens beslut om stadfästelse å reglementet;
2. sparbankens firma;
3. verksamhetsområdet och den ort, där styrelsen har sitt säte;
4. sparbankens postadress;
5. varje styrelseledamots och styrelsesuppleants så ock, där eljest någon är bemyndigad att teckna sparbankens firma, dennes fullständiga namn och hemvist; samt
6. av vilka och huru firman skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen.

54 §.

Göres, efter det sparbank registrerats, anmälan om förhållande, som enligt lagen om sparbanker eller denna kungörelse skall anmälas för registrering, skall, där registrering beviljas, vad sålunda anmälts anmärkas i registret.

55 §.

Har registreringsmyndighet jämlikt 86 § 3 mom. lagen om sparbanker förklarat fråga om fusion förfallen, skall myndigheten ofördröjligen med posten översända underrättelse därom till sparbankerna.

Har genom lagakraftgående beslut frågan om fusion förklarats förfallen, skall i registret antecknas, att på denna grund den tidigare anteckningen rörande fusionsavtalet avföres ur registret.

56 §.

Vid anmälan, som sägs i 88 § lagen om sparbanker, skall fogas avskrift av rättens avgörande, så ock i fall, som avses i första stycket nämnda paragraf, lagakraftbevis.

57 §.

Sparbanksregister skall utgöras av bundna böcker eller, efter registreringsmyndighetens bestämmande, bestå av lösbladssystem.

Varje blad skall förse med rubrik innehållande sparbanks firma och det nummer under vilket sparbanken införes i registret. Vid varje inskrivning

skall, i fortlöpande följd för varje sparbank, angivas numret å inskrivningen. Fortsättas anteckningarna å annat blad, skall jämväl nummerföljden fortsättas. I registret antecknas dagen för uppgifts intagande i registret och för dess kungörande i allmänna tidningarna.

58 §.

Till sparbanksregister skall föras förteckning, däri sparbankerna upptagas i alfabetisk ordning med uppgift å det nummer under vilket varje sparbank införts i registret. I förteckningen skall anteckning ske om ändring av sparbanks firma ävensom rörande sparbanks likvidation och upplösning.

59 §.

Beviljas registrering av sparbank, skall det ena exemplaret av ansökningen förses med bevis om registreringen samt återställas till sparbanken. Registreras ändring av reglementet, skall den ena avskriften av beslutet om stadfästelse å sådan ändring till sparbanken återställas med därå tecknat bevis om registreringen.

60 §.

Kungörelse varom förmäles i 89 § lagen om sparbanker skall, jämte uppgift om dagen för införingen i registret, den sparbank som åsyftas och den ort där styrelsen har sitt säte, upptaga den i registret införda anteckningen om innehållet av anmälan eller annan uppgift.

En samling för hela riket av vad sålunda kungjorts skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket samt förses med register. I den mån samlingen tryckes skall den översändas till varje domstol, länsstyrelse och överexekutor.

61 §.

Såsom avgifter för registrering och dess kungörande skola erläggas:

a) då ansökan om sparbanks registrering göres, 50 kronor;

b) då ändring sker i firman, 50 kronor; samt

c) då anmälan till eller anteckning i registret eljest sker, 20 kronor.

Avgift erlägges ej för registrering eller kungörande som äger rum efter anmälan från rätten eller konkursdomaren eller av konkursförvaltare.

Straffbestämmelser

62 §.

Med dagsböter straffes

1. styrelseledamot, där han vid upprättande av förvaltningsberättelse, som avses i 47 eller 67 § lagen om sparbanker, underlåter att iakttaga bestämmelserna i 21 § andra och tredje styckena i denna kungörelse;

2. likvidator, som vid upprättande av förvaltningsberättelse, som avses i 71 eller 73 § lagen om sparbanker, underlåter att iakttaga bestämmelserna i 40 § andra och tredje styckena i denna kungörelse;

3. den, som underlåter att fullgöra honom enligt 18, 34 eller 43 § eller 44 § andra stycket åliggande anmälan för registrering eller honom enligt 3 §, 7 §, 8 § andra stycket, 10 § eller 15 § åvilande skyldighet;

4. styrelseordförande, som icke iakttagit föreskriften i 50 §.

Särskild bestämmelse

63 §.

Med länsstyrelsen menas i denna kungörelse den länsstyrelse, som utövar tillsyn över sparbanken.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1956 men skall beträffande sparbank, vars reglemente blivit fastställt före sagda dag, äga giltighet endast i den mån motsvarande bestämmelser i lagen om sparbanker skola, enligt vad därom stadgas i lagen angående införande av nya lagen om sparbanker, vinna tillämpning å sparbanken.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 10 mars 1955.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden LECH,
REGNER,
GÖSTA LIND,
regeringsrådet LORICHS.

Enligt lagrådet den 28 februari 1955 tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 februari 1955, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

- 1) lag om sparbanker;
- 2) lag angående införande av nya lagen om sparbanker;
- 3) lag angående ändring i lagen den 18 september 1903 (nr 101 s. 61) angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs;
- 4) lag angående ändring i lagen den 15 juni 1934 (nr 300) om sparbankernas säkerhetskassa;
- 5) lag om ändrad lydelse av 6 § lagen den 13 juli 1887 (nr 42 s. 1) angående handelsregister, firma och prokura;
- 6) lag angående ändrad lydelse av 200 § lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag;
- 7) lag angående ändrad lydelse av 312 § lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse; samt
- 8) lag angående ändrad lydelse av 102 § lagen den 1 juni 1951 (nr 308) om ekonomiska föreningar.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av e. o. hovrättsassessorn Peter Westerlind.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
Harriet Stangenberg

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1955.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets den 10 mars 1955 avgivna utlåtande över de den 11 februari 1955 till lagrådet remitterade förslagen till

- 1) *lag om sparbanker;*
- 2) *lag angående införande av nya lagen om sparbanker;*
- 3) *lag angående ändring i lagen den 18 september 1903 (nr 101 s. 61) angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs;*
- 4) *lag angående ändring i lagen den 15 juni 1934 (nr 300) om sparbankernas säkerhetskassa;*
- 5) *lag om ändrad lydelse av 6 § lagen den 13 juli 1887 (nr 42 s. 1) angående handelsregister, firma och prokura;*
- 6) *lag angående ändrad lydelse av 200 § lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag;*
- 7) *lag angående ändrad lydelse av 312 § lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse; samt*
- 8) *lag angående ändrad lydelse av 102 § lagen den 1 juni 1951 (nr 308) om ekonomiska föreningar.*

Föredraganden anför.

Lagrådet har lämnat lagförslagen utan erinran. Dessa torde efter vissa smärre redaktionella jämkningar få föreläggas riksdagen till antagande.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer föredraganden att Kungl. Maj:t måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreslå riksdagen att antaga ovannämnda lagförslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ulf Thorselius